Budget 2025 och verksamhetsplan 2025–2027

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att fastställa förslaget till budget 2025.

Direktionen beslutar att fastställa medlemsavgiften år 2025 med 38,26 kr per invånare och därmed är medlemsavgiften oförändrad från år 2024.

Direktionen beslutar att fastställa budget för revisionen på 0,62 kr per invånare.

Direktionen beslutar att återremittera verksamhetsplan 2025–2027 för anpassning till fastställd budget 2025.

Sammanfattning

Enligt 15§ i Förbundsordningen ska direktionen årligen fastställa en budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt förbundsavgift. Budgeten ska enligt förbundsordningen vara treårig. Direktionen ska innan oktober månads utgång besluta om verksamhetsplan 2025–2027 och budget 2025. Direktionens beslut ska delges förbundets medlemmar senast under oktober månad året före kommande verksamhetsår.

Trollhättan, Vänersborg och Strömstad ställer sig bakom arbetsutskottets förslag om en treprocentig uppräkning av medlemsavgiften motsvarande 39,41kr per invånare. Färgelanda och Åmål har ej inkommit med svar. Övriga kommuners inkommande svar ställer sig bakom direktionens förslag på budget 2025 med en oförändrad medlemsfinansiering på 38,26kr per invånare för Fyrbodals kommunalförbund.

Förbundsdirektionen ställer sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,62 kr per invånare.

Verksamhetsplan 2025-2027 är grundad på en ekonomi med uppräkning med 6%, därav är behovet att verksamhetsplanen revideras utefter direktionens fastställande av budget med en oförändrad medlemshöjning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-10-10

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

Sammanträdesprotokoll förbundsdirektionen 2024-06-13
Budget 2025
Verksamhetsplan 2025–2027

Handläggare av ärendet

Malin Zetterman
Ekonomiansvarig

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

§ 60 Budget 2025

Förbundsdirektionens beslut
Förbundsdirektionens remissförslag till medlemskommunerna är att medlemsfinansieringen 2025 är oförändrad jämfört med 2023 och 2024. Detta innebär att remissförslaget för medlemsfinansieringen är 38,26 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund år 2025.

Förbundsdirektionen ställer sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,62 kr/invånare.

Förbundsdirektionen beslutar att en risk- och konsekvensbeskrivning, av oförändrad budget jämfört med 2023 och 2024, ska bifogas remissunderlaget.

Förbundsdirektionen ställer sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2025 – 2027 för förbundet.

Förbundsdirektionen beslutar att skicka ut förslag till medlemsfinansiering, budget för revisionen samt verksamhetsplan 2025-2027 till medlemskommunerna på remiss.

Sammanfattning av ärendet
Enligt förbundsordningens §15 ska förbundsdirektionen årligen fastställa en verksamhetsplan med budget för förbundet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt förbundsavgift. Budgeten ska dessutom innehålla en plan för ekonomin under den kommande treårsperioden. Direktionens budget ska delge förbundets medlemmar senast under oktober månad året före verksamhetsåret. Förslaget är att budgeten räknas upp med 3% årligen, då uppräkning ej genomfördes till budgetår 2024 är föreslaget att räkna upp medlemsavgiften med 6% för att kompensera detta. Vilket innebär en fakturering för medlemskommunerna på totalt 41kr/invånare för kansliet samt revisionen.

Beslutsunderlag
Tjänsteskrivelse, 2024-05-08
Underlag till budget 2024-05-08
Verksamhetsplan 2025-2027

Förbundskansliets förslag till beslut
Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att ställa sig bakom remissförslaget för medlemsfinansieringen på 40,59 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund 2025 – 2027.

Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att ställa sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,62 kr/invånare för revisionen.

Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att ställa sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2025 – 2027 för förbundet.

Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att skicka ut förslag till medlemsfinansiering, budget för revisionen samt verksamhetsplan 2025-2027 till medlemskommunerna på remiss.

Signature reference: 7413f506-d2b0-474e-8b18-8900c3b4e268

Arbetsutskottets förslag till beslut
Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att öka medlemsfinansieringen 2025 med 3 % jämfört med 2024. Detta innebär att remissförslaget för medlemsfinansieringen är 39,41 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund 2025 – 2027.

Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att ställa sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,62 kr/invånare för revisionen.

Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att ställa sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2025 – 2027 för förbundet.

Förbundsdirektionens arbetsutskott föreslår förbundsdirektionen att skicka ut förslag till medlemsfinansiering, budget för revisionen samt verksamhetsplan 2025-2027 till medlemskommunerna på remiss.

Förslag till beslut på mötet
Catarina Bråkenhielm (S), Andreas Nilsson (M) mfl föreslår:

Förbundsdirektionens remissförslag till medlemskommunerna är att medlemsfinansieringen 2025 är oförändrad jämfört med 2023 och 2024. Detta innebär att remissförslaget för medlemsfinansieringen är 38,26 kr/invånare för Fyrbodals kommunalförbund år 2025.

Förbundsdirektionen ställer sig bakom remissförslaget på budget för revisionen på 0,62 kr/invånare.

Förbundsdirektionen beslutar att en risk- och konsekvensbeskrivning, av oförändrad budget jämfört med 2023 och 2024, ska bifogas remissunderlaget.

Förbundsdirektionen ställer sig bakom remissförslaget till verksamhetsplan 2025 – 2027 för förbundet.

Förbundsdirektionen beslutar att skicka ut förslag till medlemsfinansiering, budget för revisionen samt verksamhetsplan 2025-2027 till medlemskommunerna på remiss.

Beslutsgång
Ordföranden ställer Catarina Bråkenhielm (S), Andreas Nilsson (M) mfl förslag mot arbetsutskottets förslag och finner genom handuppräckning att direktionen beslutar att Catarina Bråkenhielm (S), Andreas Nilsson (M) mfl förslag har flest röster.

Beslutet skickas till
Diarium Fyrbodals Kommunalförbund
Ekonomiansvarig
Medlemskommunerna

Signature reference: 7413f506-d2b0-474e-8b18-8900c3b4e268

Budget 2025 – 2027 basverksamhet

	2025	2026	2027
Medlemsavgift	10 447	10 760	11 083
Övriga intäkter	1 961	2 002	2 044
Summa intäkter tkr	**12 408**	**12 762**	**13 127**
Personalkostnader	-8 374	-8 597	-8 856
Bilkostnader	-40	-40	-40
Politiska arvoden, ordförande och revision	-283	-291	-300
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-50	-50	-50
Konsultkostnader	-258	-265	-273
Hyra	-1 670	-1 720	-1 772
Administrativa kostnader	-1 187	-1 223	-1 260
VästKom	-546	-546	-546
Summa kostnader tkr	**-12 408**	**-12 732**	**-13 097**
Resultat tkr	**0**	**30**	**30**

Fyrbodal

VERKSAMHETSPLAN 2025-27

Fyrbodals kommunalförbund

Tänk dig kraften som genereras när många drar åt samma håll. 14 kommuner i samverkan mot en gemensam målbild. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en konkurrenskraftig och attraktiv delregion där människor mår bra och utvecklas. Tillsammans har vi kraften för att göra skillnad – här och nu och för kommande generationer.

Fyrbodal

Uppdrag

Fyrbodals kommunalförbund är ett av de fyra regionala kommunalförbunden i Västra Götaland och arbetar på uppdrag av de 14 kommuner som är medlemmar i förbundet: Bengtsfors, Dals Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Genom oss samverkar våra 14 medlemskommuner för en hållbar utveckling av Fyrbodalsregionen samt en enkel och rationell hantering av de mellankommunala frågorna. Förbundet ska stimulera samverkan mellan kommunerna, näringsliv och andra aktörer i olika områden. Samtidigt ska förbundet också vara en mötesplats, ett forum, för innovationer, idéer och utveckling.

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och att bidra till regional utveckling av Fyrbodalregionen. Syftet ska vara att stärka Fyrbodal och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Dessutom ska kommunalförbundet vara kommunernas part i samverkan och dialog med Västra Götalandsregionen kring tillväxtfrågor.

Ett övergripande mål för verksamheten är att stödja och utveckla det kommunala självstyret. Förbundet ska särskilt verka inom följande områden:

- Hållbar tillväxt och utveckling.
- Verksamhetsstöd och intressebevakning.
- Projekt som har till syfte att främja samordning och/eller samverkan inom områdena tillväxt och utveckling samt verksamhetsstöd.
- Ägaransvar för gemensamt ägda bolag och verksamheter.

Viktiga begrepp

Vision
Visionen ”Det goda livet” pekar ut riktningen vart vi vill med vårt arbete. Den handlar om att skapa ett gott liv för alla som lever och arbetar i Fyrbodals kommuner. Tillsammans gör vi insatser inom tre områden: regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling med syfte att ställa om och skapa hållbar utveckling.

Värdeord
Värdeorden sammanfattar vad förbundet står för och hur vi vill att våra målgrupper ska se oss. Våra värdeord är Framåt, Forum, Förtroende och Flerstämmigt.

Nuläge
Nulägesbilden beskriver de utmaningar och styrkor som ligger till grund för Fyrbodals förutsättningar.

Perspektiv
Kommunalförbundet utgår från FN:s globala mål i sina insatser där tyngdpunkten ligger på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Hållbarhetsperspektiven ska genomsyra allt vi gör.

Insatsområden
Förbundet har tre insatsområden: Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Välfärds-utveckling. Dessa pekar ut inriktningen av förbundets insatser. Inom dem formuleras mål med syfte att förverkliga vår vision.

Genomförande
Genomförandet beskrivs i ettåriga handlingsplaner som arbetas fram i samarbete med förbundets nätverk. Arbetet följs upp kontinuerligt och rapporteras i tertialrapport, delårsbokslut och årsredovisning.

Styrdokument
Förbundets verksamhet utgår från ändamålet i förbundsordningen. Andra dokument som är vägledande i arbetet är Västra Götalandsregionens Regionala utvecklingsstrategi, Regionalt trafikförsörjningsprogram, Kulturstrategi och Strategi för omställning av hälso- och sjukvården.

Organisation

Förbundsdirektionen är kommunalförbundets högsta beslutande organ. Ledamöterna består av ledande politiker från förbundets 14 medlemskommuner. Direktionen utser Förbundsdirektören som är den som ansvarar för att förbundet gör det som direktionen beslutar.

Förbundet har cirka 50 anställda som arbetar inom fyra avdelningar; verksamhetsstöd, regional utveckling, kompetensförsörjning och välfärdsutveckling. Förbundet tillämpar olika anställningsformer eftersom genomförandet sker som verksamheter, projekt eller uppdrag. Inom respektive avdelning finns ett antal nätverk bestående av kommun-representanter.

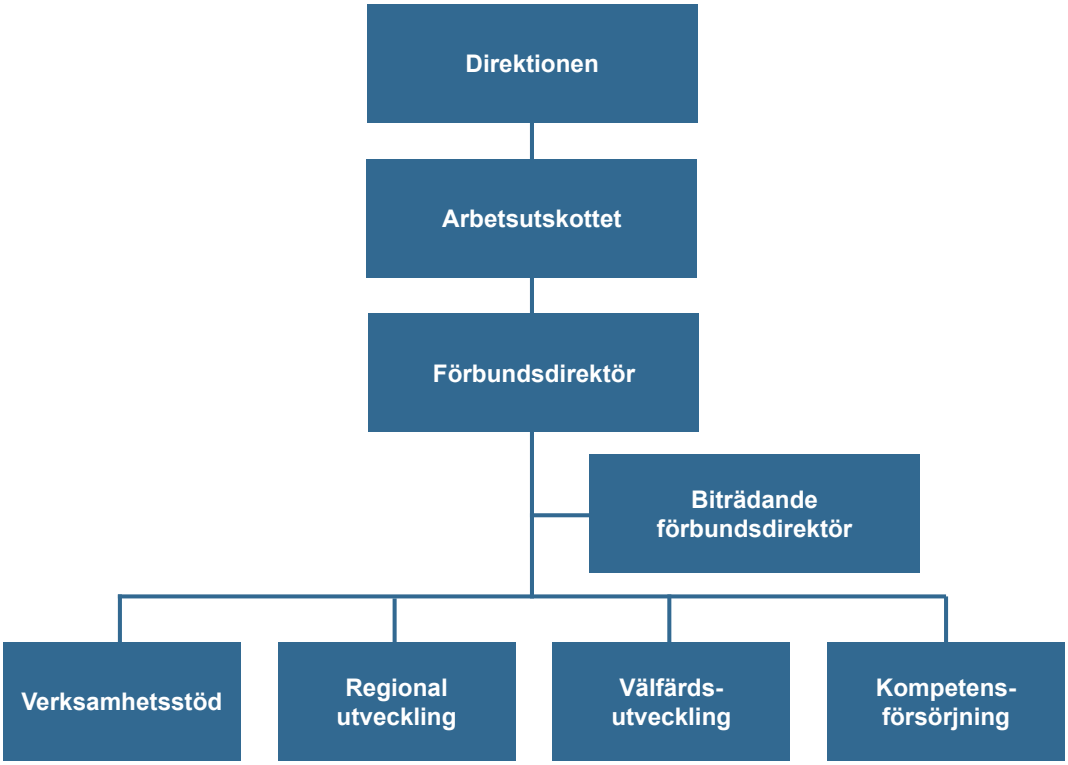

Nuläge

Nuläget sammanfattar de utmaningar och styrkor som ligger till grund för Fyrbodals förutsättningar. Nulägesbilden tar hänsyn till såväl omvärldens påverkan som Fyrbodals egna inneboende möjligheter.
Genom att utgå från denna grundbild kan vi sedan lägga till de perspektiv och mål som krävs för att komma närmare vår vision om det goda livet.

Fyrbodal har ett strategiskt läge mellan Oslo och Göteborg med stora möjligheter till expansiv tillväxt. Här lever och arbetar 270 000 människor. För att driva på utvecklingen behövs investeringar i vägar, järnvägar och sjöfart. Vi behöver bygga en kollektivtrafik som är ett föredöme när det gäller hållbarhet. Samtidigt behöver vi ställa om till en fossilfri delregion och bli självförsörjande när det gäller el.

Vår geografi bygger på fyra starka hörnstenar. Gränsland, Landsbygder, Vattenrike och Trekärnigt centrum. Vi har även starka och stolta varumärken i vår familj som finns i Dalsland, Bohuslän, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

Tillsammans med aktörer inom utbildningssystemet och arbetslivet skapar vi en hållbar kompetensförsörjning. Fyrbodal är ett akademiskt centrum med god tillgång till högre studier och forskningsmiljöer. Tillsammans möter vi utmaningarna med låg utbildningsnivå, att få fler ungdomar att fullfölja sina studier och att få människor att ta del av möjligheterna till ett livslångt lärande. Vi ser även ökade skillnader i sysselsättning och tillgång till service och sociala sammanhang.

De demografiska utmaningarna med en åldrande befolkning ger ökade behov av vård och omsorg och utmanar vår välfärd. Förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt, och utveckling av nära vård och omsorg som utförs i samverkan med invånarna, optimerar resursanvändningen. Digitalisering och välfärdsteknik är områden som möjliggör ökad delaktighet i samhället, god livskvalitet samt bidra till att resurser används mer kostnadseffektivt.

Fyrbodals näringsliv, med sina 27 000 företag, tar avstamp i de resursbaser som geografin erbjuder. Här är företagen verksamma inom industrin, den skogliga bioekonomin, den blå näringen, besöksnäringen inklusive kulturella och kreativa näringar samt handel.

Klimatförändringar med extremt väder utmanar vårt skogs- och jordbruk, system och samhällen. Snabba svängningar i den globala ekonomin och globala kriser som krig och pandemier påverkar oss alltjämt.

Insatsområden och mål
Regional utveckling

Övergripande mål:
En god och hållbar regional utveckling som bidrar till det goda livet.

Delmål 1: Konkurrenkraftigt och innovativt näringsliv

- Förenkla för företag att etablera sig här och/eller att ställa om.
- Förstärka stöd till både befintliga och nya företag genom en god samverkan med olika aktörer för en utveckling mot en cirkulär och hållbar ekonomi.
- Säkra matchningen och en god kompetensförsörjning tillsammans med utbildningssystemets aktörer.

Exempel på prioriterade insatser:

Regel-förenkling | **Utvecklings-noder** | **Fiskekom-munerna** | **Innovations-stödsystem** | **Start-ups** | **Business Region Väst**

Delmål 2: Attraktiva livsmiljöer

- Ta vara på och bidra till våra starka varumärken Bohuslän, Dalsland, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.
- Verka för ett tillgängligt, rikt och starkt kultur- och fritidsliv.
- Stärka folkhälsan genom att skapa förutsättningar för ett hälsosamt och klimatsmart liv.

Exempel på prioriterade insatser:

Gestaltade livsmiljöer | **Kultur- och naturmiljöer** | **Plats-utveckling** | **Samspel landsbygd/ stad** | **Trygghet i offentliga rummet** | **Hållbar livsstil**

Delmål 3: Robust och sammanhållen samhällsplanering

- Skapa samsyn kring elektrifieringsbehov.
- Knyta samman Fyrbodal genom att ena kommunerna i infrastruktursatsningar.
- Minska sårbarheten.

Exempel på prioriterade insatser:

Ökad själv-försörjnings-grad | **Omställning-till fossilfri mobilitet** | **Förbättrad resurs-hushållning** | **Robust och fossilfri el-försörjning** | **Trestad som nav**

Insatsområden och mål
Kompetensförsörjning

Övergripande mål:
En god och hållbar kompetens-försörjning som bidrar till det goda livet.

Delmål 1: Stark samverkan mellan utbildning och arbetsliv.

- Skapa forum för att möta kommande kompetensbehov och utbildningskrav genom att samverka med branschråd, utbildningsanordnare och övriga aktörer. Utbildningsinsatserna är anpassade till aktuella och framtida krav på arbetsmarknaden.
- Identifiera efterfrågade kompetenser och erbjuda utbildningsprogram som fokuserar på arbetsmarknadens behov så att människor ges de färdigheter som är nödvändiga.

Exempel på prioriterade insatser:

Bygga kompetens - kompetens-omställning.	**Utb. ska leda till arbete (Dimensio-nering)**	**Stödja samtli-ga skolformer i form av nätverk/råd**	**Utveckla bransch-specifika kom-petensråd**	**Förbättra matchningen på arbets-marknaden**	**College**

Delmål 2: Livslångt lärande

- Verka för en kultur av livslångt lärande.
- Utveckla digital kompetens och flexibla utbildningsformer för att möta kommande kompetensförsörjningsbehov.

Exempel på prioriterade insatser:

Ökad validerings-kompetens	**Tidiga insat-ser som bred-dar elevers kompetens**	**Stärk kom-petens i offentlig sektor**	**Fullföljd utbildning i alla skol-former**	**Utveckla samverkan med/mellan lärosäten**	**Omställning genom ny teknik**

Insatsområden och mål
Välfärdsutveckling

Övergripande mål:
En god och hållbar välfärdsutveckling som bidrar till det goda livet.

Delmål 1: Stark samverkan

- Effektivisera, främja verksamhetsutveckling och öka kommunernas kapacitet att möta invånarnas behov – idag och imorgon genom samverkan, omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och med samverkanspartners.

Exempel på prioriterade insatser:

- **Omställningsstöd ny socialtjänstlag**
- **Regional stöd- och samverkansstruktur**
- **Kompetensförsörjning**
- **Utvecklingsstöd nya samverkansformer**
- **Stöd i vårdsamverkan**

Delmål 2: Forskning, kunskapsutveckling och kvalitet

- Ställa om till god och nära vård.
- Ge kommunerna en hög kompetens inom socialtjänst och hälso- och sjukvård genom gemensamt arbete med forskning och utveckling via FoU.
- Skapa förutsättningar för kommunerna att ge insatser som baseras på forsknings-, erfarenhets- och brukarbaserad kunskap genom stöd till kunskapsutveckling

Exempel på prioriterade insatser:

- **Praktiknära forskning och utvecklingsstöd**
- **Modell för kompetens och kvalitet**
- **Individbaserad systematisk uppföljning**
- **Utbildningar och kunskapshöjning**
- **Utvecklingsarbete God och nära vård**

Delmål 3: Utvecklade hälsofrämjande och tidiga insatser

- Öka individers självständighet, välbefinnande och minska behov av åtgärdande insatser, med särskilt fokus på barn och unga genom att stärka kommunernas hälsofrämjande arbete.
- Stärka barn och ungas förutsättningar att utvecklas till delaktiga samhällsmedborgare med god hälsa genom brett arbete med fullföljda studier.

Exempel på prioriterade insatser:

- **Vålds-prevention**
- **Föräldrar som resurs**
- **Kunskapsnod fullföljda studier**
- **Integrationsfrämjande insatser**
- **Samspel och relationer**

Budgetförslag för delregionala utvecklingsmedel 2025

Förslag till beslut

Arbetsutskottet uppdrar till förbundsdirektören att ta fram en konsekvensbeskrivning utifrån de inkomna remissvaren.

Sammanfattning

Under våren 2024 har förbundet processat fram ett förslag till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen avseende 2025. Budgeten visar hur kommunalförbundet prioriterar sina insatser för att genomföra förbundets verksamhetsplan 2024–2026, regionala utvecklingsstrategi RUS2030, regionala kulturplanen, Klimat 2030 samt näringslivsstrategi Businessregion Väst 2030.

Direktionen beslutade 2024-06-13 § 62 att rekommendera medlemskommunerna att ställa sig bakom remissförslaget till fördelning av rambudget för de delregional utvecklingsmedlen 2025 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Remissvar har inkommit från samtliga kommuner. 13 av 14 medlemskommunerna ställer sig bakom förslaget. Uddevalla kommun har svarat att man inte har några synpunkter på remissen men att man beslutar att från och med 2025 inte längre avser att medfinansiera de delregionala utvecklingsmedlen 2025.

Beslutet innebär att de förutsättningar som utgjorde grunden för remissen kraftigt förändrats. För att fastställa vilka konsekvenser detta kan få bör en konsekvensbeskrivning upprättas innan beslut om budget fattas.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU) tillsammans med Kulturnämnden (KUN) avsätter medel till budget för delregional utveckling att förvaltas av kommunalförbunden i regionen. Medlen avsätts under förutsättning att kommunerna bidrar med minst lika mycket.

För 2025 avsätter Västra Götalandsregionen (VGR) 11,05 miljoner kronor (fördelat på MRU 9 mnkr, KUN 2,05 mnkr). Vid tidpunkten för direktionens beslut om att skicka ut förslaget på remiss till kommunerna förelåg en viss osäkerhet kring den exakta summan som VGR avsåg att avsätta då man från VGRs sida flaggade upp för en ev. indexuppräkning av MRU medel.

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

VGR har under remisstiden meddelat att man inte kommer att höja MRU budgeten vilket innebär att den kommunala medfinansieringen inte kommer att behövas öka till följd av ett sådant beslut.

För de 14 medlemskommunerna i Fyrbodals kommunalförbund innebär det cirka 37 kronor per invånare vilket är oförändrat i förhållande till tidigare år.

Fördelningen av rambudget följer den överenskommelse som tecknats mellan Västra Götalandsregionen och medlemskommunerna i Fyrbodals kommunalförbund och de avtal som är tecknade. Förslaget till fördelning av rambudget för de delregionala utvecklingsmedlen för 2025 kopplar väl till inriktningen i kommunalförbundets Verksamhetsplan 2024–2026:

Kompetensförsörjning

-Stärka samverkan mellan utbildning och arbetsliv

-Främja livslångt lärande

Regional utveckling

-Innovativt och konkurrenskraftigt näringsliv

-Attraktiva livsmiljöer

-Robust och sammanhållande samhällsplanering

Förslaget kopplar dessutom till RUS2030, Klimat 2030 samt den regionala kulturstrategin 2030.

Direktionen beslutade 2024-06-13 § 62 att rekommendera medlemskommunerna att ställa sig bakom remissförslaget till fördelning av rambudget för de delregional utvecklingsmedlen 2025 samt att skicka ut förslaget på remiss till medlemskommunerna.

Bedömning och synpunkter

Remissvar har inkommit från samtliga kommuner. 13 av 14 medlemskommunerna ställer sig bakom förslaget. Uddevalla kommun har svarat att man inte har några synpunkter på remissen men att man beslut att från och med 2025 inte längre avser att medfinansiera de delregionala utvecklingsmedlen.

Följande kommentarer/synpunkter har inkommit från två medlemskommuner:

- *Det är önskvärt framåt att en större andel av DRUM-budgeten finns tillgänglig för projektansökningar.*
  Kommunalförbundet tackar för synpunkten och tar med sig denna för vidare dialog med både förtroendevalda och tjänstepersoner om hur andelen kan ökas.

  Förbundet vill förtydliga att såväl medel allokerade till verksamheter som till personella resurser kan och används som in-kindfinansiering till projekt.

Exempelvis används en del av de medel som allokerades i innevarande års budget till Position Väst för att medfinansiera och växla upp medel i projektet Västsvenska etableringar för grön omställning (VEGO).

- *Föreslår oförändrad avgift samt noggrannare beräkning 37,xx kr per invånare*
  Kommunalförbundet har under remisstiden fått besked från VGR om att den indexuppräkning av MRU medel som man tidigare flaggat upp för inte blir av. Den totala medfinansieringen kommer därmed inte att öka. Att ge en mer exakt siffra än ca 37 kr per innevånare är däremot svårt då den exakta avräkningen av varje kommuns del av den totala finansieringen för kommande budgetår görs baserat på invånarantalet i respektive kommun per den 1 november innevarande år.

Uddevalla kommuns beslut innebär att de förutsättningar som utgjorde grunden för remissen kraftigt förändrats. För att fastställa vilka konsekvenser detta kan få bör en konsekvensbeskrivning upprättas innan beslut om budget fattas.

Ansvarig tjänsteperson

Michael Johansson, michael.johansson@fyrbodal.se, 076-851 83 65

Michael Johansson
Chef regional utveckling

Fyrbodals kommunalförbund

Konsekvensanalys - Uddevallas beslut om att inte medfinansiera delregionala utvecklingsmedel 2025

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att notera informationen.

Sammanfattning

Uddevalla kommunstyrelse fattade per den 25 september 2024 beslut om att Uddevalla kommun från och med år 2025 inte ska medfinansiera delregionala utvecklingsmedel. På direktionsmötet den 26 september 2024 beslutade direktionen att ge förbundsdirektören i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys med anledning av detta beslut.

Konsekvensanalysen är under framtagande men redan efter det första initiala arbetet med framtagandet ser förbundsdirektören stora konsekvenser utifrån att budgetförutsättningarna förändras markant med en procentuell minskning på ca 21 % vilket motsvarar drygt 4,2 mnkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-10-03

Till tjänsteskrivelsen bifogas handlingen ”Diskussionsunderlag - Konsekvensanalys – Uddevallas beslut om att inte medfinansiera delregionala utvecklingsmedel 2025”.

Handläggare av ärendet

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Beslutet skickas till

Medlemskommunerna

Ärendebeskrivning

Förbundsdirektören fick per den 2024-09-26 i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys utifrån det beslut som Uddevalla kommunstyrelse fattade per den 25 september 2024, att Uddevalla kommun från och med år 2025 inte ska medfinansiera delregionala utvecklingsmedel. Arbetet

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

med att ta fram en konsekvensanalys har påbörjats. Konsekvensanalysen kommer att beskriva de konsekvenser som uppstår i och med de förändrade budgetförutsättningarna som beslutet i Uddevalla kommunstyrelse medför. Konsekvensanalysen kommer att beskriva Uddevalla kommuns minskade möjligheter till deltagande i förbundets verksamheter, projekt och nätverk som förbundet driftar på uppdrag av medlemskommunerna, vilka externa parter som berörs av beslutet, samt vilka konsekvenser det har på förbundets verksamhet.

Redan under det inledande arbetet ser förbundsdirektören att beslutet leder till betydande konsekvenser för flera parter.

Att inte Uddevalla kommun medfinansierar delregionala utvecklingsmedel får som en direkt följd att det delregionala arbetet haltar eftersom en av de största kommunerna i delregionen inte kommer att delta i flera strategiska nätverk inom regional utveckling och kompetensförsörjning. Bilden av delregionen Fyrbodal kommer att på sikt bli missvisande.

Uddevalla kommun kommer att gå miste om en rad aktiviteter och sammanhang som dessa medel finansierar. I vissa fall i sammanhang där Uddevalla kommun idag är i ledande position. Beslutet kommer att påverka flera pågående projekt, verksamheter och nätverk som kommunalförbundet driver.

Vidare ses konsekvenser för ett flertal organisationer som kommunalförbundets arbetsutskott beviljat delregionala utvecklingsmedel till för att genomföra projekt och verksamheter för att förverkliga förbundets verksamhetsplan.

Utöver ovanstående kommer beslutet att leda till konsekvenser för kommunalförbundets förmåga att genomföra sitt uppdrag.

Bedömningen är att konsekvensanalysen kan vara klar till direktionsmötet den 31 oktober. Arbetsutskottet kommer att få ta del av den pågående analysen och göra inspel till den på Arbetsutskottsmötet den 17 oktober.

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

Diskussionsunderlag till Konsekvensanalys - Uddevallas beslut om att inte medfinansiera delregionala utvecklingsmedel 2025

Bakgrund

Kommunstyrelsen i Uddevalla kommun fattade 25 september beslut om att inte medfinansiera delregionala utvecklingsmedel för 2025. De delregionala utvecklingsmedlen består till lika delar av medel från kommunerna och Västra Götalandsregionen. Detta beslut innebär att de totala medlen minskar med motsvarade ca 20%, eller drygt 4,2 mnkr av den totala budgeten 21,05 mnkr.

Vid direktionsmötet 26 september informerade Uddevalla kommuns politiska företrädare om beslutet. Förbundsordförande gav då förbundsdirektören i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys. Denna har påbörjats. Det finns en mängd aspekter att ta hänsyn till för att ta fram en fullständig analys och belysa ekonomiska och organisatoriska effekter på både kort och lång sikt. Inte minst behöver kommunalförbundets politiska nivå inkomma med sitt perspektiv. Uddevalla kommun behöver också meddela hur de ställer sig till sina åtaganden i pågående projekt och verksamheter som sträcker sig över flera år.

Dokumentet

Dokumentet ska ses som ett underlag till den politiska diskussion som ska föras i arbetsutskottet den 17 oktober 2024. Konsekvensanalysen kommer att presenteras på direktionsmötet 31 oktober. Dokumentet ger en bild över de konsekvenser och frågor som har identifierats sen direktionsmötet den 26 september till dags dato 20241009.

Sammanfattning

Att Uddevalla kommun väljer att inte medfinansiera de delregionala utvecklingsmedlen år 2025 får stora konsekvenser på flera nivåer. Medlen är ett viktigt verktyg för genomförandet av det regionala utvecklingsansvaret som regionerna i Sverige har och är en del av den flernivåsamverkansstruktur som byggts upp under 20 års tid. Medlen är också en förutsättning för den finansieringsmodell som möjliggör uppväxling av kommunala och regionala medel med andra externa medel. I Fyrbodal används de delregionala medlen till att finansiera såväl externa parters projekt som till finansiering av interna projekt och i vissa fall till att finansiera verksamheter på kommunalförbundet. De används även för att finansiera strategiska funktioner. Detta i enlighet med Överenskommelsen (se bilaga 1) som finns mellan kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen. Det är förbundets arbetsutskott eller förbundsdirektionen som fattar beslut om medlen.

Arbetsmaterial

Kartläggningen visar att det är en stor mängd aktiviteter och insatser som berörs av att de delregionala utvecklingsmedlen minskas med en femtedel. En ytterligare försvårande omständighet är att beskedet kommer så tätt inpå att det ska verkställas då det tar tid att ställa om i projekt och verksamheter. I hög grad handlar det om förändringar som rör personella resurser i både interna och externa projekt och verksamheter vilket behöver hanteras enligt gällande arbetslagstiftning.

Konsekvenser

Fyrbodal som delregion

Delregionala utvecklingsmedel är viktiga medel i det regionala utvecklingsarbetet för delregionen Fyrbodal. Att Uddevalla kommun inte är med och medfinansierar det delregionala uppdraget innebär en stor risk och kommer leda till att arbetet kommer att halta då bilden av Fyrbodal inte blir komplett och därmed missvisande. Uddevallas kommun utgör med sina drygt 57 000 invånare en femtedel av Fyrbodals totala invånarantal, vilket innebär att en stor mängd röster riskerar att inte vara en del av demokratiska processer kopplat till det regionala utvecklingsarbetet. Risken är överhängande att delregionen Fyrbodal kommer att uppfattas som oenigt och splittrat och det finns en stor risk att den förlorar i förtroende och möjlighet att nå framgång i t ex påverkansarbete gentemot regionala och nationella strukturer.

Det finns också en risk att Uddevalla kommun skapar parallella strukturer för att tillgodose Uddevalla kommuns behov av samverkan med olika aktörer i frågor som i dag hanteras delregionalt. Detta kommer också att påverka Fyrbodal som delregion då det finns risker till suboptimering.

Fyrbodals kommunalförbund

I enlighet med förbundsordningen, förbundets verksamhetsplan, Överenskommelsen med Västra Götalandsregionen och i verkställigheten i beslut fattade i arbetsutskottet och förbundsdirektionen finns det ett antal projekt, verksamheter och funktioner på Fyrbodals kommunalförbund som finansieras till del eller helt med delregionala utvecklingsmedel.

Överenskommelsen mellan Västra Götalandsregionen och Fyrbodals kommunalförbund syftar till att bidra till det lokala och delregionala inflytandet och engagemanget i det regionala utvecklingsarbetet. Överenskommelsen handlar om att möjliggöra flernivåsamverkan där insatser samskapas mellan kommunerna, kommunalförbunden och Västra Götalandsregionen. För att möjliggöra kommunernas inspel i arbetet används delar av medlen till funktioner som arbetar med de långsiktiga prioriteringarna inom den regionala utvecklingsstrategin, *Bygga kompetens*,

Arbetsmaterial

och *Stärka innovationskraften*. Medlen möjliggör även funktioner som arbetar med *Processledning Kulturstrategi Västra Götaland*, *Processledning flernivåsamverkan* samt *Projekt- och finansieringsutveckling*. Medlen går också till processledning av *klimatinsatser*. Funktionerna ska bidra till att möjliggöra det regionala utvecklingsuppdraget regionerna i Sverige har enligt lag.

Över tid har förbundet byggt upp en finansieringsmodell, som till hög grad innefattar de delregionala utvecklingsmedlen, för att kunna verkställa sitt uppdrag. Förbundet har varit skickliga i att växla upp medlen för att maximera effekten av den kommunala och regionala finansieringen. Konsekvensen av att Uddevalla kommun inte längre kommer att medfinansiera delregionala utvecklingsmedel är att finansieringsmodellen med målsättningen att medlen ska växlas upp med minst lika stora delar inte håller för att bibehålla nuvarande struktur. Finansieringsförutsättningarna för förbundets verksamhet inom regional utveckling, kompetensförsörjning och verksamhetsstöd kommer att förändras radikalt.

Att de delregionala utvecklingsmedlen minskar från och med år 2025 innebär försämrade möjligheter att genomföra den verksamhetsplan som direktionen tagit fram och beslutat om. Ambitionen behöver skalas ner, resurserna behöver omfördelas eller i värsta fall behöver verksamheter, uppdrag och projekt helt ställas in om finansieringen inte kan ersättas. Det behöver tas fram en enhetlig princip för vad förbundet ska prioritera utifrån de nya förutsättningarna och resurserna som arbetar inom pågående verksamhet behöver eventuellt omfördelas. Detaljbudgetar för påverkade projekt, verksamheter och funktioner behöver således anpassas för att möta de förändrade ekonomiska förutsättningarna. En överhängande risk är att det minskade ekonomiska utrymmet gör att aktiviteter som skapar mervärde får stryka på foten och att de personella resurser på kommunalförbundet som utför detta minskas.

Det finns inga andra medel på förbundet som kan täcka bortfallet av Uddevallas andel av de delregionala utvecklingsmedlen. De medel som verkar inom andra områden är allokerade till specifika uppdrag och verksamheteter reglerade i avtal. Konsekvensen blir att omfattningen av funktionernas uppdrag minskas alternativt att övriga medlemskommuner täcker upp bortfallet. En annan väg att gå är att se på möjligheten att hitta extern finansiering för uppdragen. Oavsett väg tar en sådan omställning tid och behöver hanteras enligt bland annat gällande arbetslagstiftning.

Funktionernas uppgift på kommunalförbundet är att omvärldsbevaka och fånga de behov kommunerna har utifrån verksamhetsplanens insatsområden. De ingår i regionala strukturer och för fram kommunernas behov. De bereder ärenden till politiken och följer upp de projekt och verksamheter som bedrivs med delregionala utvecklingsmedel. De ansvarar också för att förankra och utveckla såväl processer som projekt och verksamheter. Funktionerna utgör också ett viktigt stöd för ledningen då de i hög grad deltar i den strategiska verksamhetsplaneringen. Vidare är de

Arbetsmaterial

sammankallande till nätverk och andra forum, de arbetar i projekt (medfinansierar därmed med tid). Vid behov stöttar de även kommunerna i enskilda ärenden.

Att de strategiska funktionerna på kommunalförbunden arbetar i projekt och därmed medfinansierar dessa med sin arbetstid är ett fundament i möjligheten att växla upp de delregionala utvecklingsmedlen med externa projektmedel. Det är på detta sätt kommunalförbundet kunnat växla upp kommunernas medel med det mångdubbla. Om funktionerna inte kan finansieras med delregionala utvecklingsmedel kan de inte i samma utsträckning medfinansiera projekt och en påtaglig uppväxlingsmöjlighet går förlorad.

Utöver att eventuella personalneddragningar påverkar kommunalförbundets möjligheter att genomföra verksamhetsplanens intentioner, finns det en uppenbar risk för oro bland personalen, ökad arbetsbelastning och minskat engagemang. Sammantaget innebär det en risk för försämrad arbetsmiljö för kommunalförbundets medarbetare. Det finns också en risk att verksamheternas och projektens mål inte uppfylls om personal som arbetar i projekten tvingas sluta på grund av ekonomiska anpassningar, eller om de slutar på grund av känslan av en osäker anställning.

Vidare kommer kommunalförbundet att behöva lägga tid och resurser på att anpassa verksamheten utefter de förändrade ekonomiska förutsättningarna i stället för att driva på arbetet i de komplexa utmaningar vi befinner oss i inom till exempel områdena energi- och kompetensförsörjning. Arbetet med att anpassa verksamheten kommer att leda till ett mer inåtriktat arbete vilket får konsekvenser på politikens vilja om ett starkt förbund som tar plats i de regionala och nationella sammanhangen.

En konkret konsekvens förbundet ser på mycket kort sikt är att förbundet inte kommer att kunna verkställa direktionens beslut att teckna Överenskommelsen om DRUM för 2025 i nuvarande form då den inte längre omfattar Uddevalla. Det medför en ekonomisk risk för förbundet då medlen betalas ut löpande under året under förutsättning att Överenskommelsen är tecknad.

Västra Götalandsregionen

Sedan regionsbildandet 1999 har strukturen kring det regionala utvecklingsansvaret genomförts genom en samverkan med kommunerna kanaliserat via kommunalförbunden. De delregionala utvecklingsmedlen är ett viktigt verktyg i att omsätta det regionala utvecklingsansvaret i konkret arbete. Det innebär påtagliga svårigheter för Västra Götalandsregionen när en av de 49 kommunerna i länet inte deltar i flera befintliga strukturella kanaler och samverkansytor där dialog och förankring sker kring regionala utvecklingsfrågor.

Arbetsmaterial

Att Fyrbodals kommunalförbund inte fullt ut kan leva upp till skrivningen om att Överenskommelsen ska gälla *samtliga* kommuner i delregionen, gör att överenskommelsen behöver revideras. Hur Västra Götalandsregionen ska kunna leverera det regionala utvecklingsarbetet i hela länet återstår att se. Förbundsdirektören har bokat möte med regionutvecklingsdirektören för att stämma av vilka konsekvenser Västra Götalandsregionen ser. Dessa konsekvenser kommer att beskrivas i den konsekvensanalys som ska tas fram till direktionsmötet den 31 oktober.

Uddevalla kommun

Vilka konsekvenser beslutet får för Uddevalla kommun får kommunen själv bedöma. Kommunalförbundet kan dock kortfattat belysa konsekvenser för kommunen utifrån perspektiven om regionalt utvecklingsansvar och delregional samverkan.

En direkt följd av att inte medfinansiera delregionala utvecklingsmedel är att Uddevalla kommun, helt eller delvis, inte kommer att kunna delta i de projekt, verksamheter och nätverk som finansieras av dessa medel. Även det arbete som olika funktioner på kommunalförbundet utför påverkas. Det innebär att Uddevalla kommun mister påverkansmöjligheter, stöd i frågor rörande regional utveckling och kompetensförsörjning samt kontaktvägar till regionala strukturer i strategiskt viktiga frågor som till exempel näringslivsutveckling och företagsklimat som sker genom förbundet.

Övriga medlemskommuner i delregionen

Att en av 14 kommuner inte medfinansierar delregionala utvecklingsmedel påverkar i hög grad övriga 13 medlemskommuner. Önskar de driva vidare projekt, verksamheter och/eller funktioner i samma omfattning som tidigare, skapar det ett ökat ekonomiskt tryck för dessa kommuner.

När Uddevalla kommuns andel av medlen faller bort innebär det att vissa delregionala frågor inte längre kommer att kunna drivas på ett delregionalt plan då möjligheten att finansiera kommunalförbundets funktioner minskar. Frågor av komplex art kommer att behöva hanteras på andra sätt utanför kommunalförbundet om inte övriga kommuner väljer att öka sin finansiering. Påverkansmöjligheterna för den enskilda kommunen i regionala sammanhang kommer också att påverkas negativt av en minskad omfattning i de strategiska funktionernas uppdrag. Kommunalförbundets möjligheter att växla upp externa projektmedel kommer också minska vilket kommer att påverka kommunerna negativt.

I regionala och nationella sammanhang är det en styrka att som delregion ha en gemensam hållning i viktiga frågor, dela målbild för sin delregion och visa enighet. Det finns nu en reell risk i

Arbetsmaterial

att Fyrbodal som delregion uppfattas som splittrat i regionala/nationella sammanhang vilket i sin tur kan falla tillbaka negativt på kommunerna. Särskilt påtagligt kan detta bli i frågor där en stark opinion är angelägen.

Verksamheter och projekt

Beslutet kommer att få inverkan på projekt och verksamheter som erhåller delregionala utvecklingsmedel för att bidra till genomförandet av kommunalförbundets verksamhetsplan, såväl projekt internt på kommunalförbundet som externa parter. En sådan tung extern aktör i sammanhanget är Innovatum som erhåller ett årligt verksamhetsbidrag på 3 mnkr av de delregionala utvecklingsmedlen för att stötta kommunerna inom de tre verksamhetsområdena Projektarena för forskning och utveckling, Startup med stöd till nystartade tillväxtbolag, och Science Center med publik upplevelsebaserad lärandemiljö och kulturarvsutveckling. Prioriterade områden för Innovatums arbete som kommer att påverkas negativt är arbetet inom hållbar industri, bioekonomi och energi. (Detaljerad information om verksamhetsbidraget till Innovatum finns i Villkorsbilaga för verksamhetsbidrag. Se bilaga 2).

Utöver Innovatum påverkas exempelvis aktörer som IUC Väst, Nyföretagarcentrum, Ung företagsamhet, Coompanion, Svinesundskommittén och Holo House (fd Miljöbron) och Agro Väst i och med att medlen medfinansierar projekt som de är projektägare till.

Vi ser också en risk för att inte kunna stötta och driva på den utveckling som behöver ske avseende Fyrbodals Utvecklingsnoder; Gröna Klustret, Wargön Innovation, Kristinebergs Center, Mötesplats Steneby och Sotenäs Symbioscenter. Arbetet bedrivs av förbundets strateger och av Innovatums personal. Det finns en risk att strategerna inte kommer att kunna prioritera utvecklingsarbeten som dessa om funktionernas tid inte kan prioriteras till det.

Även verksamheter och projekt som ägs och drivs av Fyrbodals kommunalförbund eller de andra medlemskommunerna påverkas negativt, till exempel Business Region Väst, Det goda livet i Dalsland, Fiskodling på land, KulTur turnén, Våra rum mfl. (Se samtliga verksamheter och projekt som finansieras av delregionala medel i tabellen nedan).

När man reducerar budgeterna i pågående verksamheter och projekt finns en stor risk att önskade effekter av verksamheterna och projekten delvis eller helt uteblir. Det är lärdomar från det omställningsarbete som skedde med verksamheterna och projekten under Coronapandemin. Det är svårt att sia exakt om vilka ekonomiska konsekvenser uteblivna effekter resulterar i men det går att konstatera att även det kommer att få både ekonomiska och effektmässiga konsekvenser.

Arbetsmaterial

Projekt/verksamhet	**Insatsområde**	**Projektägare (flera parter kan ingå)**
Innovatum, verksamhetsbidrag	Näringsliv, omställning och utveckling inom industri, gröna och blå näringar. Kompetensförsörjning. Kulturarvsutveckling.	Innovatum Science Park
Business Region Väst	Näringsliv, omställning och utveckling inom industri, gröna och blå näringar samt kompetensförsörjning. Attraktionskraft.	Fyrbodals kommunalförbund
VEGO – Västsvenska etableringar för grön omställning	Regionalt proaktivt investeringsfrämjande arbete och företagsetableringar.	Västra Götalandsregionen
Green Fleet, Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerack	Industrins omställning Elektrifiering	Aalborg kommun (10 parter)
Industry in West	Industrins omställning och digitalisering	Industriellt utvecklingscentrum, IUC
Arena Skog	Samverkan för hållbar skogsindustri i länet	Gröna Klustret
Ökad förädling för attraktivare bygd	Ökad självförsörjningsgrad Närproduktion livsmedel i det offentliga köket	Gröna Klustret
Landbaserad fiskodling	Ökad självförsörjningsgrad, näringsliv	Fyrbodals kommunalförbund ägare.
Främja kooperation, innovation och hållbarhet genom samverkan	Affärsutveckling riktad till fåmansföretag	Coompanion
Innovationsmiljö för hållbar produktion och cirkulära flöden	Industrins omställning till cirkulära affärsmodeller	Wargön Innovation

Arbetsmaterial

KLIV - Kunskapsdrivet lantbruk i Väst	Livsmedel och näringsliv inom den gröna ekonomin	Agro Väst
Teknikframtiden	Industrins kompetensförsörjning	TeknikCollege/Fyrbodals kommunalförbund
Kompetenslyft hållbara affärsmodeller	Näringslivets omställning	Holo House
Tillsammans för entreprenörskap	Entreprenörskap för unga	Ung företagsamhet
Kompetensplattform	Strategisk Kompetensförsörjning på regional och delregional nivå	Fyrbodals kommunalförbund
Dimensionering gymnasieskola och VUX	Kompetensförsörjning	Fyrbodals kommunalförbund
Fenixz kommuner	Kommunernas kompetensförsörjning och utveckling	Fyrbodals kommunalförbund
Utveckling och Utbildning	Utbildning och kompetensförsörjning	Fyrbodals kommunalförbund
KulTur turné	Attraktionskraft och stärkt demokrati	Fyrbodals kommunalförbund
Våra Rum 2.0	Attraktionskraft och platsutveckling	Fyrbodals kommunalförbund
Långedsverken 2.0	Platsutveckling	Mötesplats Steneby
Besöksnäring 2.0, Interreg	Stärkt konkurrenskraft och grön omställning hos besöksnäringsföretag i gränsregionen.	Svinesundskommittén
Platåbergens geopark	Utveckling besöksmål	Platåbergens geopark
Det goda livet i Dalsland	Hållbar utveckling i Dalsland	Dalslandskommunerna inkl Vänersborg.
Hitta hem i Dalsland	Platsutveckling	Mellerud/Det goda livet i Dalsland

Arbetsmaterial

Strukturbild	Regional utveckling	Fyrbodals kommunalförbund
Robust kultur	Resillienta samhällen och demokrati	Fyrbodals kommunalförbund
Processledning Skogsprogrammet	Innovationer, besöksnäring, viltvård och näringsliv	Innovatum
Hybridundervisning	Kompetensförsörjning och utbildning	Sotenäs kommun
Litteratur & Granit	Kultur	Litteratur & Granit ideell förening
Samverkan Bottnafjorden	Kultur	Bottnafjordens inköpsförening
UKM Riksfestival i Dalsland	Kultur	Bengtsfors kommun
Upplevelsenäring, Kultur och besöksnäring i samverkan	Besöksnäring	Innovatum Science Center
Gerlesborgs Teaterlabratorium – metod, modell, organisation	Kultur	Scenkonst Gerlesborg
BRUK	Platsutveckling	Långedsprojektet ideell förening
Centrumstrå Dals Rostock	Attraktionskraft och platsutveckling	Ett Dalsland i tillväxt - EDIT
Långedsverken	Platsutveckling	GU Venture AB
Attraktiva kommuner	Samhällsplanering	Fyrbodals kommunalförbund

Indirekt påverkas också en rad parter som på olika sätt är med i projekten. I vissa projekt involveras över 30 parter, inte minst de projekt som rullar på Innovatums Projektarena. Hur dessa stora projekt drabbas är svårt att sia om. Det är också svårt att sia om huruvida entreprenörer som sitter i Startupmiljön påverkas om entreprenören bor i Uddevalla.

Arbetsmaterial

Omvärldsbevakning

Fyrbodals kommunalförbund är ett av fyra kommunalförbund i Västra Götaland. De andra är Göteborgsregionens kommunalförbund, Sjuhärads kommunalförbund och Skaraborgs kommunalförbund. Uppdragen till Sjuhärads och Skaraborgs kommunalförbund liknar i hög grad det uppdrag och finansieringsmodell som Fyrbodals kommunalförbund har. Göteborgs kommunalförbund har en helt annan modell och annan förutsättning varför det inte är lika relevant att titta på deras modell. Finansieringen av förbunden består i sin grund av medlemsfinansiering och av delregionala utvecklingsmedel. I tabellen nedan visas hur förhållandet mellan förbunden ser ut utifrån medlemsfinansieringens storlek och finansieringen av DRUM. Medlemsfinansieringen finns med i tabellen för att visa grundförutsättningarna som finns för kommunalförbunden i regionen.

Kommunalförbund	**Medlemsfinansiering**	**DRUM**
Fyrbodals kommunalförbund	39 kr per invånare (3% uppräkning årligen, dock har avsteg från detta beslut gjorts 2024 och sannolikt 2025)	37 kr per invånare
Sjuhärads kommunalförbund	41 kr per invånare + 11 kr per invånare för Varberg (Ingen uppräkning men beloppet justeras inför nya programperioder)	37 kr per invånare
Skaraborgs kommunalförbund	49 kr per invånare. 2,7 % uppräkning årligen.	37 kr per invånare.
Göteborgs kommunalförbund	72,64 kr per invånare. Ingen indexuppräkning utöver befolkningsökningen vilken motsvarar ca 1,2 % årligen.	Får DRUM från VGR 3,5 milj. 15 miljoner går till Business Region Göteborg.

Sjuhärads kommuner är åtta till antalet vilket innebär att varje kommun betalar mer per kommun för att matcha den regionala finansieringen i Överenskommelsen då invånarantalet är fler per kommun. Nedan finns en tabell som visar hur kommunerna finansierar Sjuhärads kommunalförbunds verksamhet och uppdrag. (Se bilaga 3)

Fördelning intäkter 2024	Basverksamhet 41 kr/inv Varberg 11 kr/inv	Utvecklingsmedel 37 kr/inv	Business Region Borås 6 kr/inv	Dataskyddsombud Fast avg 138 994 kr + 6,69/inv. Uppräkn 2,5 %	Medarbetarcentrum Enl avtal, uppräkn 2,5 %	Närvårdssamverkan 6 kr/inv	Nävet science center Enl avtal, uppräkn 2,5 %	Vård- och omsorgscollege* Enl avtal, uppräkn enl PKV	Processledare avfallsplan Fast avgift 62 188 + 4,41 kr/inv	Kulturutveckline finansiering	E-arkiv i samverkan *** 240901-250831	Totalt
Kommun												
Bollebygd	398 684	359 788	58 344	204 079	-	58 344	-	33 840	85 099	-	641 044	***1 839 222***
Borås	4 702 208	4 243 456	688 128	906 630	1 682 219	688 128	6 772 332	399 114	548 299	146 192**	-	***20 776 706***
Herrljunga	389 664	351 648	57 024	202 607	-	57 024	202 000	33 074	84 129	-	275 616	***1 652 785***
Mark	1 447 177	1 305 989	211 782	375 246	610 695	211 782	816 966	122 834	197 952	-	1 023 613	***6 324 035***
Svenljunga	442 390	399 230	64 740	211 214	181 086	64 740	234 878	37 549	89 804	-	312 910	***2 038 541***
Tranemo	488 925	441 225	71 550	218 811	204 814	71 550	263 749	41 499	94 812	-	345 825	***2 242 761***
Ulricehamn	1 032 175	931 475	151 050	307 497	-	151 050	551 326	87 609	153 284	-	730 075	***4 095 540***
Vårgårda	505 735	456 395	74 010	221 555	-	74 010	-	42 926	96 622	-	357 715	***1 828 968***
Varberg	750 376	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	***750 376***
Summa per verksamhet	**10 157 334**	**8 489 206**	**1 376 628**	**2 647 639**	**2 678 814**	**1 376 628**	**8 841 251**	**798 444**	**1 350 000**	**146 192**	**3 686 798**	**41 548 934**
Ökning jmf med 2023	**30 435**	**19 018**	**3 084**	**68 101**	**65 338**	**3 084**	**262 714**	**1 789**	**250 000**	**-269 616**	**-197 351**	

*3,48 kr/inv, avgiften räknas inte upp till 2024
**Delad fakturering, 84 tkr 2023 och 146 tkr 2024
*** Bollebygd faktureras för 2 år (359 048 kr + 281 996 kr)

Arbetsmaterial

* Tyvärr har inte Fyrbodals kommunalförbund eller de andra förbunden motsvarande tabell i dagsläget. Detta är något som förbundsdirektören har gett ekonomiansvarig på förbundet i uppdrag att ta fram inför 2025 när budgeterna är beslutade och klara.

Tidsplan?

Vad är möjligt att göra på kort sikt? (innan årsskiftet 2024/2025)

- Anställningsstopp alternativ särskild prövning i samband med rekrytering och varsla personal om förändringar i anställningar
- Avvakta med beslut på nya projektansökningar som inkommit under utlysningen
- Undersöka möjligheter och genomföra beräkningar inför arbetet med revidering av detaljbudgetar för att genomföra anpassningar av verksamheter, projekt och funktioner
- Påbörja dialogen med professionsnätverken som är beredande av DRUM.
- Påbörja dialog med alla externa parter som är involverade i DRUM-finansierade verksamheter och projekt
- Föra dialog med Västra Götalandsregionen om deras medfinansiering och konsekvenser utifrån det regionala utvecklingsansvaret

På längre sikt (till hösten 2025)

- Verkställa organisatoriska förändringar
- Fatta beslut i arbetsutskottet och förbundsdirektionen om reviderade budgetar för berörda verksamheter, projekt och funktioner
- Fördjupa dialogen med medlemskommunerna genom såväl politiska nätverk som chefs- och

Arbetsmaterial

professionsnätverken

Övrigt

Fyrbodals kommunalförbund har en besvärlig ekonomisk situation i övrigt då förbundet innevarande år inte har erhållit en uppräkning på medlemsavgiften enligt beslut i förbundsdirektionen. De remissvar som inkommit till förbundet inför beslut om 2025 års budget visar att medlemskommunerna inte vill indexuppräkna medlemsavgiften nästa år heller. Det finns en konsekvensanalys framtagen även för den realiteten.

Löneöversynen 2024 följde riktmärket på 3 procent vilket gick att hantera inom ramen för budgeten 2024 tack vare de ränteintäkter som förbundet erhöll. Detta kommer dock att bli svårt under 2025 eftersom prognosen är att ränteintäkterna kommer att minska nästa år. När indexuppräkning inte sker får förbundet svårt att klara budgeten då 70 procent av förbundets kostnader utgörs av personalkostnader. Om inte lönerna kan justeras i samband med löneöversynen kommer det att medföra svårigheter i nya rekryteringar framöver och att behålla personalen.

Utöver detta har även beslut om att korrigera ner aktievärdet avseende Innovatums aktier med 2 miljoner kronor fattats. Detta påverkar 2024 års resultat markant. Det egna kapitalet har halverats i och med denna justering vilket även krymper förbundets möjligheter att klara oväntade utgifter framöver.

Samtidigt står förbundet inför en flytt till nya lokaler. En del av den nya lokalen är tänkt att drivas som en konferensdel för att möjliggöra förbundets ambition att vara ett Forum för sina kommuner och andra organisationer där man kan träffas för att utveckla samverkan. Förbundet behöver göra inköp av teknisk utrustning och möbler för att ställa iordning lokalen så att den kan användas ändamålsenligt. Tanken har varit att utveckla en affärsmodell som bygger på interndebitering av verksamheter och projekt som nyttjar lokalen. När verksamheternas och projektens budgetar påverkas negativt finns det risk att affärsmodellen inte håller.

Återstående frågor

Kommer Uddevalla att hedra de beslut de varit med och fattat? Status: Förbundsdirektören har kontaktat kommundirektören i ärendet och efterfrågat ett möte med kommunalrådet och kommundirektören. Hoppas att mötet ska gå att genomföra innan beslut om budget för delregionala medel ska fattas på direktionsmötet den 31 oktober.

Arbetsmaterial

Hur påverkas våra relationer med externa parter och förtroendet de har för kommunalförbundet? Status: Frågan om förbundets finansiering 2025 har lyfts i samband med styrelsemöte med Innovatum när deras budgetförutsättningar diskuterades varpå information om pågående konsekvensanalysarbete lämnades.

Hur påverkar detta de andra förbunden i regionen? Status: Förbundsdirektören har fått en del frågor på om Uddevallas beslut som ger uttryck för att det finns en viss oro i de andra delregionerna. Vad detta kan leda till hos dem och hur samverkansmodellen mellan förbunden och regionen kan komma att påverkas i förlängningen.

Hur påverkas Strukturbildsarbetet med hörnstenen Trekärnigt centrum?

Bilagor

1. Överenskommelsen för delregionala utvecklingsmedel 2021-2024
2. Villkorsbilaga för verksamhetsbidrag Innovatum Science Park 2024
3. Tabell över kommunernas finansiering av Sjuhärads kommunalförbund

Arbetsmaterial

Överenskommelse om delregionala utvecklingsmedel och samverkan
Västra Götalandsregionen (VGR) och Fyrbodals kommunalförbund (KF)

2021 - 2024

Fyrbodals kommunalförbund (KF) och Västra Götalandsregionen (VGR) kommer härmed överens om att avsätta regionala utvecklingsmedel och kommunala medel, till satsningar som bidrar till hållbar utveckling i länets samtliga kommuner med sikte på att förverkliga målen i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030 och Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023. Delar av medlen avsätts även med inriktning mot Klimat 2030 som en del i omställningen mot ett hållbart samhälle. Beslut om slutlig total avsättning tas årligen i samband med beslut om detaljbudget för respektive direktion och nämnd baserat på de dialoger som förs kring kommunala och regionala behov och önskemål och med utgångspunkt i årliga uppföljningsrapporter.

Överenskommelsen fastställer vad som är syftet med de delregionala utvecklingsmedlen, vad de ska bidra till att åstadkomma samt vilket ansvar som vilar på respektive part i arbetet runt medlen.

De kommuner i Västra Götaland som kommunalförbundet samordnar är följande: Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Syftet med delregionala utvecklingsmedel

Medlen avser bidra till lokalt och delregionalt inflytande och engagemang i det regionala utvecklingsarbetet genom att kommunernas förutsättningar och möjligheter tas tillvara i de satsningar som görs. På samma sätt avser medlen bidra till att delregionala satsningar tydligare kan docka an till de regionala förutsättningar och möjligheter som finns. Därmed är överenskommelsen ett uttryck för ömsesidig vilja till flernivåsamverkan mellan kommun, kommunalförbund och region där insatser samskapas, snarare än en reglering mellan finansiär och mottagare.

Delregionala utvecklingsmedel finns för att ge stöd till nytänkande och konkreta projekt som främjar en hållbar regional utveckling och bidrar till att lösa aktuella samhällsutmaningar i Västra Götaland. Projekten ska bygga på bred samverkan mellan aktörer, gärna inom olika sektorer, samt bedrivas och tillföra värde i hela Västra Götaland. Den stora merparten av medlen ska gå till satsningar som genomförs av aktörer inom delregionen och resurserna ska på så vis kunna nå ut utanför kommunalförbunden och Västra Götalandsregionens egna organisationer.

Överenskommen inriktning för de delregionala utvecklingsmedlen

Regionutvecklingsnämnden, kulturnämnden och miljönämnden avsätter delregionala utvecklingsmedel under förutsättning att de motfinansieras med motsvarande andel kommunala medel/kommunalförbundets egna medel enligt medfinansieringsprincipen 50/50 på totalen. Det innebär att vissa projekt kan komma att ha en annan uppdelning procentuellt. 500 tkr regionala medel är undantagna denna princip och kan användas till förstudier/analyser utan kommunal/kommunalförbundets uppväxling.

Samtliga insatser som genomförs och finansieras med de delregionala utvecklingsmedlen ska bidra till Västra Götalands omställning mot ett hållbart samhälle som är robust och sammanhållet, jämlikt och öppet, fossiloberoende och cirkulärt.

Samtliga insatser ska utgå från att skapa synergier, dra nytta av befintliga regionala och delregionala strukturer och utgå från samverkan med relevanta parter i hela Västra Götaland. Insatserna ska även ha som en överordnad ambition att utgå från olika platsers förutsättningar där länets städer, tätorter och landsbygder involveras i arbetet.

Det ska alltid undersökas om andra finansieringsverktyg är möjliga för de insatser som avses, exempelvis nationella program eller EU:s fonder och program. En särskild ambition för de delregionala utvecklingsmedlen är möjligheten till uppväxling via dessa externa finansieringskällor. Medlen ska därmed kunna fungera som en slags beredskap för de nationella och internationella utlysningar som kommer och kunna vara ett verktyg för att möjliggöra deltagande i internationella och nationella satsningar.

Ambitionen kring uppväxlingen av delregionala utvecklingsmedel avser primärt inte regionala utvecklingsmedel som söks från VGR. I de fall en satsning som finansieras genom delregionala utvecklingsmedel, önskar ytterligare uppväxling från regionala utvecklingsmedel hos VGR, ska detta föregås av samtal och dialog mellan KF och VGR så att 50%-principen tillgodoses.

I syfte att skapa en tät samverkan och dialog mellan regionen och kommunalförbundet så att delregionala satsningar kan möta regionala och där kommunernas behov kan möta regionens, är en viktig beståndsdel i överenskommelsen att avsätta medel till tjänster för samordning inom utpekade områden. Ett syfte med tjänsterna är även att minska onödig projektfinansiering och administration av viktiga funktioner. Detaljer kring tjänsternas utformning, ansvar och roll samt ekonomiska omfattning utarbetas tillsammans mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden och vid behov upprättas tilläggsöverenskommelser.

Inriktning för regionutvecklingsnämndens medel

Regionutvecklingsnämndens avsättning regleras årligen genom detaljbudgetbeslut. Budget för 2021 är 7 500 000 kr.

Kommunalförbundet kan med stöd av medlen säkra 2-3 tjänster för att arbeta med de långsiktiga prioriteringarna, *bygga kompetens* och *stärka innovationskraften*, i den regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2030. I vissa fall är tjänsterna redan finansierade och då bör inte de delregionala utvecklingsmedlen användas. Antal tjänster och inriktning utformas i dialog med KF:

Bygga Kompetens med huvudsyftet att utveckla strukturer och nätverk, samordna kommuner samt samverka med utbildningssektorn, näringsliv och civilsamhället för att bidra till kompetensomställning, matchning och underlätta för utsatta gruppers etablering på arbetsmarknaden.
Stärka Innovationskraften med huvudsyftet att samordna det kommunala näringslivsarbetet för att bidra till att öka omställningstakten, stimulera entreprenörskap, etableringar och hållbar tillväxt i små och medelstora företag samt utveckla styrkeområden.

I tjänsternas uppdrag ingår att skapa synergier, dra nytta av befintliga strukturer och att samverka med relevanta parter i Västra Götaland.

Resterande medel ska finansiera: Insatser som bidrar till måluppfyllelse mot de långsiktiga prioriteringarna och kraftsamlingarna i RUS:en. Insatserna ska riktas till att stärka delregional utveckling eller utgöra delregionala kraftsamlingar. Beslut avseende medel för att medfinansiera det delregionala innovationsstödssystemet ska i allra möjligaste mån vara långsiktiga/fleråriga, tas i god tid och föregås av gemensam dialog kring samfinansieringen av dessa.

Inriktning för kulturnämndens medel

Kulturnämnden avsättning regleras årligen genom detaljbudgetbeslut. Budget för 2021 är 2 050 000 kr.

Kommunalförbundet ska med stöd av medlen säkra processledning och samordning av följande prioriteringar:
Processledning Kulturstrategi Västra Götaland vars huvudsyfte är att initiera, utveckla och samordna interkommunala satsningar genom samarbeten, strukturer och nätverk inom kulturområdet för att bidra till genomförande av Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023. Arbetet bedrivs utifrån delregionala prioriteringar eller kraftsamlingar inom kulturstrategin.
Processledning flernivåsamverkan vars huvudsyfte är att utgöra en samverkanspart för kulturpolitiska dialoger samt samverkan mellan kommuner och Västra Götalandsregionen för att möta gemensamma utmaningar och stärka kultursamverkansmodellen.
Projekt- och finansieringsutveckling vars huvudsyfte är att skapa goda förutsättningar för entreprenörskap och idéutveckling som leder till regional utveckling med extern finansiering och med särskilt fokus på EU-stöd. Arbetet bedrivs utifrån delregionala prioriteringar eller kraftsamlingar inom kulturstrategin.

I processledningen ingår att skapa synergier, dra nytta av befintliga strukturer och att samverka med relevanta parter i Västra Götaland.

Resterande medel ska finansiera: Insatser som bidrar till måluppfyllelse av prioriteringar inom Kulturstrategi Västra Götaland. Insatserna ska riktas till att stärka delregional utveckling eller utgöra delregionala kraftsamlingar.

Inriktning för miljönämndens medel

Miljönämndens avsättning regleras årligen genom detaljbudgetbeslut. Budget för 2021 är 1 500 000 kr.

Kommunalförbundet ska med stöd av medlen säkra en delregional heltidstjänst/motsvarande för samordning av följande område:

Klimat 2030 vars huvudsyfte är att medverka till att kommuners och andra parters klimatinsatser bidrar till att nå klimatmålen 2030 och därmed bidrar till RUS:ens mål att göra Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle.

I processledningen ingår att skapa synergier, dra nytta av befintliga strukturer och att samverka med relevanta parter i Västra Götaland.

Resterande medel ska finansiera: Insatser som bidrar till måluppfyllelse av klimatmålen och RUS:ens mål att göra Västra Götaland till ett föredöme för omställningen till ett hållbart samhälle. Insatserna ska riktas till att stärka delregional utveckling eller utgöra delregionala kraftsamlingar.

Administrativa rutiner kring de delregionala utvecklingsmedlen

Kommunalförbunden lämnar årligen in ett underlag för uppföljning av medlens användning. Syftet med uppföljningen är att fånga upp erfarenheter från föregående år och delregionala behov och prioriteringar kommande. Till uppföljningsrapporten bilägger KF årsredovisning och verksamhetsberättelse som kan styrka Västra Götalandsregionens medfinansiering fördelat per nämnd och insatsområde. Utifrån inskickat underlag ställer VGR samman en rapport, som stöd för efterföljande tjänstemanna- och politikersamtal.

Västra Götalandsregionens ansvar:

- Samla in och sammanställa underlag för uppföljning av överenskommelsen och som underlag för gemensamma tjänstemanna- och politikersamtal
- Samordna och samla kommunalförbundsrepresentanter för delregionala och regionövergripande träffar inom ramen för överenskommelsens utpekade områden
- Bjuda in till politiska samtal som tar sin utgångspunkt i överenskommelsens inriktning
- Säkerställa att processen för de delregionala utvecklingsmedlen är en del i de övergripande processerna för genomförande av VG2030, Klimat2030 och Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023.

Kommunalförbundets ansvar:

- Årligen inkomma till Västra Götalandsregionen med underlag inför dialoger och samtal.
- I budget och årsredovisning synliggöra de delregionala utvecklingsmedlen, den regionala medfinansieringen och dess inriktning
- I verksamhetsberättelse och motsvarande beskriva insatserna
- I de projekt som finansieras med delregionala medel ska det framgå att Västra Götalandsregionen är medfinansiär
- Bjuda in Västra Götalandsregionen till relevanta nätverk för att möjliggöra flernivåsamverkan

Rekvirering, redovisning och återbetalning

Beslut om medel sker en gång per år inför nästkommande år. Västra Götalandsregionen betalar ut medel månadsvis till angivet bankgiro/plusgiro. Kommunalförbundets återrapportering föregående år samt planering nästkommande år utgör underlag för beslut om tilldelade resurser och utbetalning.

ÖVRIGA VILLKOR

 Verksamheter som fått stöd av Västra Götalandsregionen ska i sin externa kommunikation informera om att Västra Götalandsregionen är en av finansiärerna. Västra Götalandsregionens logotyp ska exponeras. Länk till logotyp finns på http://www.vgregion.se/regional-utveckling/soka-stod/informationsskyldighet/

 Västra Götalandsregionen har rätt att hos stödmottagaren följa arbetet och ta del av alla handlingar som kan ge upplysning om verksamheten.

Omprövning av beslut
Utbetalda medel kan återkrävas om:
- satsningar inte bedrivs enligt överenskommelsen

Martin Carling
Ordförande
Fyrbodals Kommunalförbund

Kristina Jonäng
Ordförande
Västra Götalandsregionens
regionutvecklingsnämnd

Magnus Berntsson
Ordförande
Västra Götalandsregionens
miljönämnd

Conny Brännberg
Ordförande
Västra Götalandsregionens
kulturnämnd

Villkor för verksamhetsbidrag 2024 för Innovatum AB

§1 Bakgrund och syfte
Fyrbodals kommunalförbund har i uppdrag av sina 14 medlemskommuner att driva utvecklingsarbete i delregionen Fyrbodal inom Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Välfärdsutveckling. Arbetet formuleras i förbundets treåriga verksamhetsplan och skapar genomförandekraft i den regionala utvecklingsstrategin, regionens kulturstrategi och Agenda 2030 samt i planer för infrastruktur och kollektivtrafik.

Verksamhetsplanen pekar ut tre insatsområden. Inom dessa områden arbetar Fyrbodals kommunalförbund i hög grad tillsammans med externa aktörer för att skapa genomförandekraft i förbundets verksamhetsplan. Innovatumkoncernen är en central aktör för att nå vissa av de uppsatta målen inom dessa insatsområden. Verksamhetsbidraget ska tydliggöra Innovatumkoncernens delregionala uppdrag och hur verksamheten genom sin starka koppling till flera av Fyrbodals utvecklingsnoder aktivt kan bidra i utvecklingen av dessa.

Verksamhetsbidraget ska prioriteras att användas inom Innovatums tre verksamhets-områden: Projektarena för forskning och utveckling, Startup med stöd till nystartade tillväxtbolag och Science Center med publik upplevelsebaserad lärandemiljö och kulturarvsutveckling. Innovatum fokuserar på tre utmaningsområden;

- Hållbar industri
- Bioekonomi (blå och skoglig)
- Energi

och baserar insatserna inom dessa områden på arv och kompetens inom *industriell teknik*, dvs förmågor som framförallt utgår ifrån det kunnande som byggts upp inom regionens tillverknings- och ingenjörsbolag och relaterad akademi. I detta begrepp ligger även förmågan att skala upp lösningar för bredare implementering och därmed större samhällsnytta.

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

§2 Ägarförhållanden
Stiftelsen Innovatum bildades genom förordnande av Trollhättans Stad, Västra Götalandsregionen, GKN Aerospace Sweden AB, Saab Automobile AB, Vattenfall AB, Skanska AB och industrifacket Metall Norra Älvsborg med syfte att utveckla näringsliv, företagande och ta tillvara regionens kulturella och industriella värden genom att skapa nya upplevelser och kunskaper. Stiftelsen Innovatum är huvudman för Innovatumkoncernens verksamhet. Stiftelsens uppgifter är reglerade i stiftelseurkunden.

Innovatum AB ägs av Stiftelsen Innovatum, 1000 aktier, Fyrbodals kommunalförbund 13 aktier och Trollhättan Stad 13 aktier. Innovatum AB äger samtliga aktier i Innovatum Science Center AB, Innovatum Portfolio AB, Innovatum Progress AB och Wargön Innovation AB. Innovatumkoncernens verksamhet styrs av bolagens och Stiftelsen Innovatums styrelser.

§ 3 Tidsperiod
Verksamhetsbidraget gäller från 2024-01-01 till 2024-12-31.

§ 4 Omfattning och genomförande
Verksamhetsbidraget ska användas till satsningar inom Innovatums utmaningsområden inom Fyrbodals geografi. Specifikt görs insatser inom insatsområdena Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Välfärdsutveckling. Nedan specificeras dessa:

- Att gentemot det befintliga näringslivet agera näringslivsfrämjande, främja innovationer och investeringar, stärka konkurrenskraften och stötta omställningen till ett hållbart samhälle.
- Att samverka för att åstadkomma investeringar i forskning, utveckling och produktion i Västsverige.
- Att bidra till utveckling av de utpekade utvecklingsnoderna som är relevanta för Innovatum.
- Att arbeta med inkubation, inspiration och entreprenörskap för att generera fler innovativa startupbolag och få dessa att bidra till fler arbetstillfällen.
- Att främja utvecklingen av tekniskt och industriellt kunnande samt öka ungdomars intresse för teknisk och naturvetenskaplig utbildning som leder till en hållbar kompetensförsörjning.

- Att stärka besöksmålen i Fyrbodal samt bidra till arbetet inom gestaltad livsmiljö och kulturarv.

Verksamhetsbidraget kommer bland annat att följas upp på följande indikatorer.

Projektarena

- Antal idéer som utvärderas
- Ackumulerad projektvolym
- Antal innovations- och demonstrationsprojekt
- Antal övriga projekt
- Antal SMF som deltar i innovationsstödjande aktiviteter
- Antal kronor i FoU-resurser
- Antal test- och demonstrationsarenor
- Antal kronor i FOU-resurser från internationella finansiärer
- Antal befintliga och nystartade företag som deltar i utvecklingsprojekt

Startup

- Antal affärsidéer som utvärderas
- Antal nya företag hos Startup
- Antal företag verksamma hos Startup
- Antal företag som får finansiering
- Antal individer i entreprenörsbefrämjande aktiviteter

Science Center

- Antal individer i kompetensutvecklingsinsats (inom skola/utbildning)
- Antal kompetensutvecklingsdagar för personal inom skola/utbildning
- Antal elevbesök inkl. antal elever som deltar i pedagogiska program
- Antal besökare (totalt)
- Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkan med SC
- Antal kommuner i samverkansavtal med SC
- Antal genomförda aktiviteter för att öka intresset för industrisamhällets historia

Arbetssätt

Arbetssättet ska präglas av en nära samverkan och bygga på ett tillitsbaserat arbetssätt. Innovatum och Fyrbodals kommunalförbund ska därför i stor utsträckning inkludera varandra i tidiga skeenden inom Innovatums identifierade utmaningsområden och kommunalförbundets insatsområden för att möjliggöra gemensamma satsningar. Det ska finnas en kontinuerlig kontakt mellan organisationerna för att på bästa sätt kraftsamla inom gemensamma uppdrag och områden och för att tydliggöra avgränsningar för att uppsatta mål ska kunna nås på ett kostnadseffektivt sätt.

§5 Rapportering

Insatserna inom ramen för verksamhetsbidraget ska tas fram i dialog och i samband med att Innovatum tar fram kommande verksamhetsplan och när kommunalförbundet tar fram de ettåriga handlingsplanerna. Insatserna som gemensamt prioriteras ska planeras och utföras av Innovatumkoncernen. Insatserna ska följas upp via tertialavstämningar och utifrån de indikatorer som insatserna mäts och följs upp på.

Kommunalförbundet följer även utvecklingen av Innovatums verksamhet på ett övergripande plan genom att ta del av verksamhetsplanen och årsredovisningen i vilka övergripande indikatorer för verksamheten ingår. Det finns även insyn och påverkansmöjligheter av verksamhetens inriktning genom förbundets styrelserepresentation.

I samband med tertialavstämningarna rapporteras genomförda aktiviteter och indikatorer. I förekommande fall dokumenteras avvikelser med förslag till åtgärder. Under avstämningarna ska förutsättningar för verksamhetsbidraget diskuteras inkluderande preliminär ersättning för påföljande år. Vid detta möte planeras gemensamt prioritering av insatser samt behov av ytterligare uppföljning.

Utöver tertialavstämningarna ska Innovatumkoncernens VD komma till förbundets direktion för ägardialog en går per år enligt förbundsdirektionens årshjul.

§6 Bidrag

Fyrbodals kommunalförbund ger Innovatum AB ett verksamhetsbidrag enligt § 4 ovan. Ersättningen utbetalas kvartalsvis i förskott efter rekvirering. Ersättningen uppgår till 3 000 000 kronor per år. Fyrbodals kommunalförbund kan utöver detta verksamhetsbidrag besluta om ytterligare bidrag och avsätta personella resurser i specifika projekt och satsningar. Detta hanteras i separata ansöknings- och beslutsprocesser.

§7 Ändringar och tillägg
Ändringar av eller tillägg till detta verksamhetsbidrag ska upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter. Muntliga överenskommelser gäller ej.

Denna villkorsbilaga har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav Innovatum och Fyrbodals kommunalförbund har tagit varsitt.

Fyrbodals kommunalförbund	Innovatum AB
Peter Eriksson, ordförande	Henrik Runnemalm, ordförande
Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör	Linda Bohlin Trajkovski, VD

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla • Vxl 0522-44 08 20 • kansli@fyrbodal.se • www.fyrbodal.se

Fördelning intäkter 2024

	Basverksamhet 41 kr/inv Varberg 11 kr/inv	Utvecklingsmedel 37 kr/inv	Business Region Borås 6 kr/inv	Dataskyddsombud Fast avg 138 994 kr + 6,69/inv. Uppräkn 2,5 %	Medarbetarcentrum Enl avtal, uppräkn 2,5 %	Närvårdssamverkan 6 kr/inv	Navet science center Enl avtal, uppräkn 2,5 %	Vård- och omsorgscollege* Enl avtal, uppräkn enl PKV	Processledare avfallsplan Fast avgift 42 188 + 4,41 kr/inv	Kulturutvecklare finansiering	E-arkiv i samverkan *** 240901-250831	Totalt
Kommun												
Bollebygd	398 684	359 788	58 344	204 079	-	58 344	-	33 840	85 099	-	641 044	***1 839 222***
Borås	4 702 208	4 243 456	688 128	906 630	1 682 219	688 128	6 772 332	399 114	548 299	146 192**	-	***20 776 706***
Herrljunga	389 664	351 648	57 024	202 607	-	57 024	202 000	33 074	84 129	-	275 616	***1 652 785***
Mark	1 447 177	1 305 989	211 782	375 246	610 695	211 782	816 966	122 834	197 952	-	1 023 613	***6 324 035***
Svenljunga	442 390	399 230	64 740	211 214	181 086	64 740	234 878	37 549	89 804	-	312 910	***2 038 541***
Tranemo	488 925	441 225	71 550	218 811	204 814	71 550	263 749	41 499	94 812	-	345 825	***2 242 761***
Ulricehamn	1 032 175	931 475	151 050	307 497	-	151 050	551 326	87 609	153 284	-	730 075	***4 095 540***
Vårgårda	505 735	456 395	74 010	221 555	-	74 010	-	42 926	96 622	-	357 715	***1 828 968***
Varberg	750 376	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	***750 376***
Summa per verksamhet	**10 157 334**	**8 489 206**	**1 376 628**	**2 647 639**	**2 678 814**	**1 376 628**	**8 841 251**	**798 444**	**1 350 000**	**146 192**	**3 686 798**	**41 548 934**
Ökning jmf med 2023	**30 435**	**19 018**	**3 084**	**68 101**	**65 338**	**3 084**	**262 714**	**1 789**	**250 000**	**-269 616**	**-197 351**	

*3,48 kr/inv, avgiften räknas inte upp till 2024
**Delad fakturering, 84 tkr 2023 och 146 tkr 2024
*** Bollebygd faktureras för 2 år (359 048 kr + 281 996 kr)

Fördelning intäkter 2023

Kommun	Basverksamhet 41 kr/inv Varberg 11 kr/inv	Utvecklingsmedel 37 kr/inv	Business Region Borås 6 kr/inv	Dataskyddsombud Fast avg 135 604 kr + 6,53/inv. Uppräkn 2,5 %	Medarbetarcentrum Enl avtal, uppräkn 2,5 %	Närvårdssamverkan 6 kr/inv	Navet science center Enl avtal, uppräkn 2,5 %	Vård- och omsorgscollege Enl avtal, uppräkn enl PKV	Processledare avfallsplan Fast avgift 34 375 kr + utifrån invånare	Kulturutvecklare finansiering Enl avtal	E-arkiv i samverkan 230901-240831	Totalt
Bollebygd	397 864	359 048	58 224	198 964	-	58 224	-	33 770	69 346	35 000	-	**1 210 441**
Borås	4 683 963	4 226 991	685 458	881 526	1 641 189	685 458	6 607 153	397 566	446 086	83 808**	-	**20 339 197**
Herrljunga	389 172	351 204	56 952	197 580	-	56 952	150 000*	33 032	68 582	35 000	351 204	**1 539 678**
Mark	1 448 694	1 307 358	212 004	366 309	595 800	212 004	797 040	122 962	161 712	80 000	1 307 358	**6 611 241**
Svenljunga	444 686	401 302	65 076	206 421	176 669	65 076	229 149	37 744	73 462	40 000	401 302	**2 140 887**
Tranemo	491 344	443 408	71 904	213 851	199 819	71 904	257 316	41 704	77 563	40 000	443 408	**2 352 221**
Ulricehamn	1 027 050	926 850	150 300	299 162	-	150 300	537 879	87 174	124 651	62 000	926 850	**4 292 216**
Vårgårda	503 111	454 027	73 626	215 725	-	73 626	-	42 703	78 597	40 000	454 027	**1 935 442**
Varberg	741 015	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**741 015**
Summa per verksamhet	**10 126 899**	**8 470 188**	**1 373 544**	**2 579 537**	**2 613 476**	**1 373 544**	**8 578 537**	**796 655**	**1 100 000**	**415 808**	**3 884 149**	**41 162 338**

*Särskilda insatser 2023

**Delad fakturering, 84 tkr 2023 och 146 tkr 2024

Övrig fakturering 2023

Kommun	Yrkesresan Fördelas utifrån invånare	Praktikplatsen Fördelas utifrån invånare	Miljösamverkan Fördelas utifrån invånare	Totalt
Bollebygd	10 597	11 403	14 328	**36 328**
Borås	124 761	134 243	168 677	**427 680**
Herrljunga	10 366	11 154	14 015	**35 534**
Mark	38 587	41 520	52 170	**132 276**
Svenljunga	11 845	12 745	16 014	**40 603**
Tranemo	13 087	14 082	17 694	**44 863**
Ulricehamn	27 356	29 435	36 986	**93 777**
Vårgårda	13 401	14 419	18 118	**45 938**
Varberg	-	-		**0**
Summa per verksamhet	**250 000**	**269 000**	**338 000**	**857 000**

Enligt avtal där förbundet enbart samordnar själva faktureringen utan att ha aktiv roll i verksamheten

Enligt förbundsordningen ska all invånarbaserad rekvirering utgå från antal invånare 1 juli föregående verksamhetsår

Antal invånare

	2022	2023	Diff
Bollebygd	9 704	9 724	20
Borås	114 243	114 688	445
Herrljunga	9 492	9 504	12
Mark	35 334	35 297	-37
Svenljunga	10 846	10 790	-56
Tranemo	11 984	11 925	-59
Ulricehamn	25 050	25 175	125
Vårgårda	12 271	12 335	64
Summa	**228 924**	**229 438**	**514**

Antal invånare

	2022	2023	Diff
Bollebygd	9 704	9 724	20
Borås	114 243	114 688	445
Herrljunga	9 492	9 504	12
Mark	35 334	35 297	-37
Svenljunga	10 846	10 790	-56
Tranemo	11 984	11 925	-59
Ulricehamn	25 050	25 175	125
Varberg	67 365	68 216	851
Vårgårda	12 271	12 335	64
Summa	**296 289**	**297 654**	**1 365**

Styrelsehandling nr 3b
Dnr: 2024-00005
Datum: 2024-03-07

Års- och hållbarhets-redovisning för Gryning Vård AB 2023

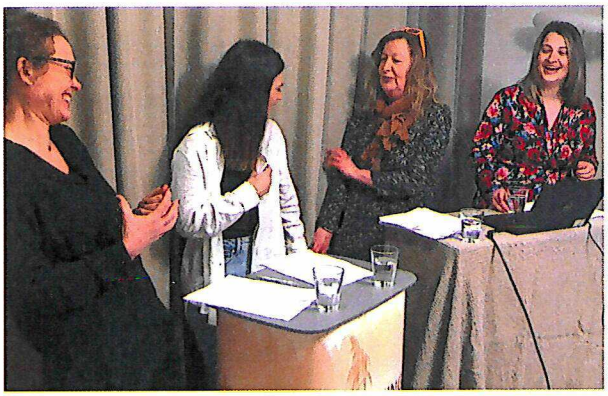

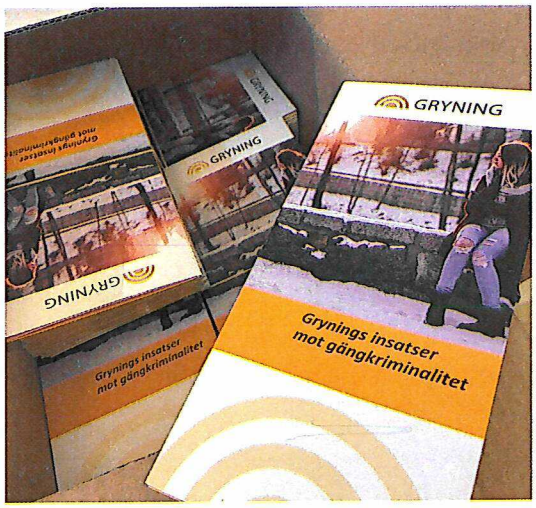

GRYNING

INNEHÅLL

Vd sammanfattar 2023 3
1 Förvaltningsberättelse 4
1.1 Ägarkrav 4
1.2 Vision 4
1.3 Verksamhetsidé 4
2 Grynings organisering 5
3 Hållbarhetsområden med tillhörande hållbarhetsmål 7
4 Fokusområde och prioriterade mål 11
4.1. Fokusområde 2023 11
4.2. Prioriterade mål 2023 11
5 Kvalitetsberättelse 12
6 Medarbetare 15
7 Fastigheter 16
8 Miljö 16
9 Riskanalys och kontroll av finansiella risker 17
9.1 Utsikter för 2024 17
10 Ekonomi 19
11 Resultat- och balansräkning 21
12 Kassaflödesanalys 24
13 Rapport över förändring i eget kapital 25
14 Noter och kommentarer 25

Revisionsberättelse
Granskningsrapport från lekmannarevisorer

Bilagor:

1. Sammanfattning hållbarhet

GRYNING

Vd sammanfattar 2023

Hållbart bolag med ett samhällsbärande uppdrag

Social hållbarhet
Gryning Vårds uppdrag är att bidra till en social hållbar samhällsutveckling och tillgodose efterfrågat behov hos ägarnas medlemskommuner och dess invånare. Sedan starten 2001 har Gryning följsamt anpassat sitt verksamhetsutbud efter kommunernas föränderliga behov.

Gryning erbjuder insatser i Hem för vård och boende (HVB), stödboende, skyddat boende samt jour- och familjehem för barn, ungdomar, unga vuxna och familjer. Vi erbjuder rådgivning och utbildning samt hjälper till med samordning vid placeringar. Gryning är ett av Sveriges större bolag inom HVB. Vi ägs av kommunerna i Västra Götaland genom deras kommunalförbund.

Omdanande samhällsår
Även 2023 har varit ett omdandande år, både utifrån ett internationellt som ett nationellt perspektiv. Åren 2015 till 2023 har på samhällelig nivå varit utmanande utifrån flera perspektiv. Sveriges utmaningar efter migrations- och pandemiåren har följts av oroligheter i omvärlden som höjt medvetenheten om säkerhetstänk på många plan. Säkerställd infrastruktur genom till exempel el- och vattenledningsnät, IT-nätverk visar på samhällskritiska funktioner. Demografiska förändringar ökar efterfrågan på välfärdstjänster. Den sociala hållbarheten möter utmaningar bland annat genom ökad synlig kriminalitet och utanförskap. Sverige har också ett bekymmersamt samhällsekonomiskt läge med hög inflation, ökade priser och räntenivåer.

Gryning har mot denna bakgrund gjort ett gediget anpassingsarbete som resulterat i stabilitet, både gällande rätt utbud och en ekonomi i balans. Dock är skiftningarna över året som gått tydliga och utmaningen att prognostisera vår verksamhet ett faktum. Bolagets storlek är numera stabilt men vilka tjänster som efterfrågas är föränderliga.

Därutöver har det nya EU-direktivet kring schemaläggning som trädde i kraft under hösten utmanat oss som bolag och även förmågan att vara en attraktiv arbetsgivare. Vidare har bristen på kompetens vid rekrytering blivit allt mer tydlig i många branscher och yrken.

En uppskattad händelse 2023 var när vi i november fick besök av socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall. Under besöket diskuterades angelägna frågor, till exempel HVB:s uppdrag och betydelse idag och framöver. Frågan om begränsningsåtgärder på HVB stod också högt på dagordningen då vi sedan lång tid tillbaka menar att ökade befogenheter är en förutsättning för att kunna skydda de barn och ungdomar som placeras hos oss. Även vikten av stöd till familjehem diskuterades flitigt.
Glädjande är också att vi 2023 har fått utmärkelsen "Länets företagare 2023", en utmärkelse som bolagsinspektionen tilldelar.

Nöjda kunder och ett stabiliserande år
Det är viktigt för oss att vara en högt uppskattad aktör inom socalt arbete som flexibelt möter kommunernas efterfrågan. Vi arbetar systematiskt med kvalitet och utvecklingsfrågor, bredd av tjänster förenat med hög specialistkompetens. Vi använder beprövade metoder med brett stöd i forskning och praktik. Medarbetarskapet i Gryning vilar på kunskap, kvalitet och delaktighet.

Omsättning, resultat, nöjdkund- och klientindex likväl som Hållbart Medarbetarengagemang (HME) visar samtliga på höga nivåer och med en ekonomi i balans. Bolaget uppbär inga lån. Soliditet och kassalikviditet har ytterligare stärkts under 2023 utifrån ett resultat om 14 233 tkr (efter skatt).

Gryning tar ansvar för sin hållbarhet
Kundnöjdhet, flexibilitet förenat med kvalificerade insatser samt anpassningsbarhet i tjänstevolym i förhållande till efterfrågan är ett kontinuerligt arbete. Att vara Kommunernas Gryning - är ett löfte vi värnar högt.

Göteborg februari 2024
Katarina Ahlqvist
Verkställande direktör

GRYNING

1 Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Gryning Vård AB, org nr 556605-8201, får härmed avlämna års- och hållbarhets-redovisning för räkenskapsåret 2023-01-01 – 2023-12-31. Samtliga belopp är i tkr om inget annat anges.

1.1 Ägarkrav

Gryning Vård AB ägs av Göteborgsregionens kommunalförbund (54 procent), Fyrbodals kommunalförbund (17 procent), Skaraborgs kommunalförbund (17 procent) och Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund (12 procent).

Bolagets styrelse har sitt säte i Göteborg. Gryning ingår i koncernen där Göteborgsregionens kommunalförbund upprättar koncernredovisning. Göteborgsregionens organisationsnummer är 222000-0265, sätet är i Göteborg.

Ägarna utövar sin kontroll över bolaget i enlighet med Aktiebolagsordningen respektive kontrollkriteriets principer enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU). Det innebär bland annat att det är kommunalförbundens högsta instans som beslutar om vilka som utses till styrelseledamöter i bolaget. Därutöver sker olika uppföljningar och kontroller under året. Göteborgsregionen har fyra utsedda styrelse-ledamöter, övriga kommunalförbund har vardera en utsedd styrelseledamot. Mandatperioden är fyra år. Kommunalförbundens högsta instans beslutar och utser också om bolagets lekmannarevisorer.

Grynings uppdrag regleras i ägardokumenten – aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv, vilka samliga har uppdaterats under 2023.

Av aktieägaravtalet framgår bland annat följande: *"Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att inom ramen för det allmännas intresse samt på samhällsnyttig grund, möta behov hos medlemskommunerna och dess invånare genom att utveckla och tillhandahålla vård-, omsorgs-, behandlings-, utrednings- och rådgivningsresurser samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet inom socialtjänstens område."*

"Bolaget ska tillhandahålla ett kundanpassat vårdutbud med differentierade insatser främst för barn och unga med särskilda behov. Utformningen av Bolagets insatser ska vila på kunskap och beprövad erfarenhet, vilket ska bidra till en verksamhet med hög kvalitet och kostnadseffektivt utförande."

"Utvecklingen av Bolagets verksamhet ska ske i nära samverkan mellan Parterna och Bolaget. Parterna ska en gång per år kalla bolagets styrelse till ägardialog. Ägardialogen ska med utgångspunkt från strategisk nivå ha fokus på ägardirektiv, samverkan med medlemskommunerna, bolagets budget och verksamhetsplan, väsentliga risker och övriga frågor av principiell karaktär."

I ägardirektivet anges följande ekonomiska utgångspunkter för bolaget:
Gryning ska präglas av långsiktig ekonomisk uthållighet, ekonomiskt ansvarstagande samt kostnadsmedvetenhet. Bolaget ska självt finansiera utvecklingen av verksamheten. Grynings verksamhet ska drivas utifrån självkostnadsprincipen. Inom ramen för självkostnadsprincipen ska Gryning bygga upp ett eget kapital, dels som en buffert, dels för att möjliggöra långsiktiga satsningar i verksamheten."

Grynings vision och verksamhetsidé har under 2023 uppdaterats och fastställts av styrelsen:

1.2 Vision

Kommunernas Gryning – gör nytta för människa och samhälle

1.3 Verksamhetsidé

Gryning strävar efter att förbättra livskvaliteten för barn- och unga i behov av stöd genom att erbjuda ett brett och specialiserat vård, omsorgs och behandlingsutbud som tillgodoser kommunernas behov. Bolaget ska erbjuda insatser med god kvalitet som har stöd i forskning och beprövade metoder.

GRYNING

2 Grynings organisering

Gryning är organiserat i två sektorer. Sektorerna är geografiskt uppdelade utifrån Grynings ägare – de fyra kommunalförbunden. Sektor GR (Göteborgsregionens kommunalförbund) och sektor S.F.S. (Sjuhärad/Boråsregionen-, Fyrbodal- och Skaraborgs kommunalförbund). Geografisk dialog med medlemskommunerna och med ägarförbunden är centralt.

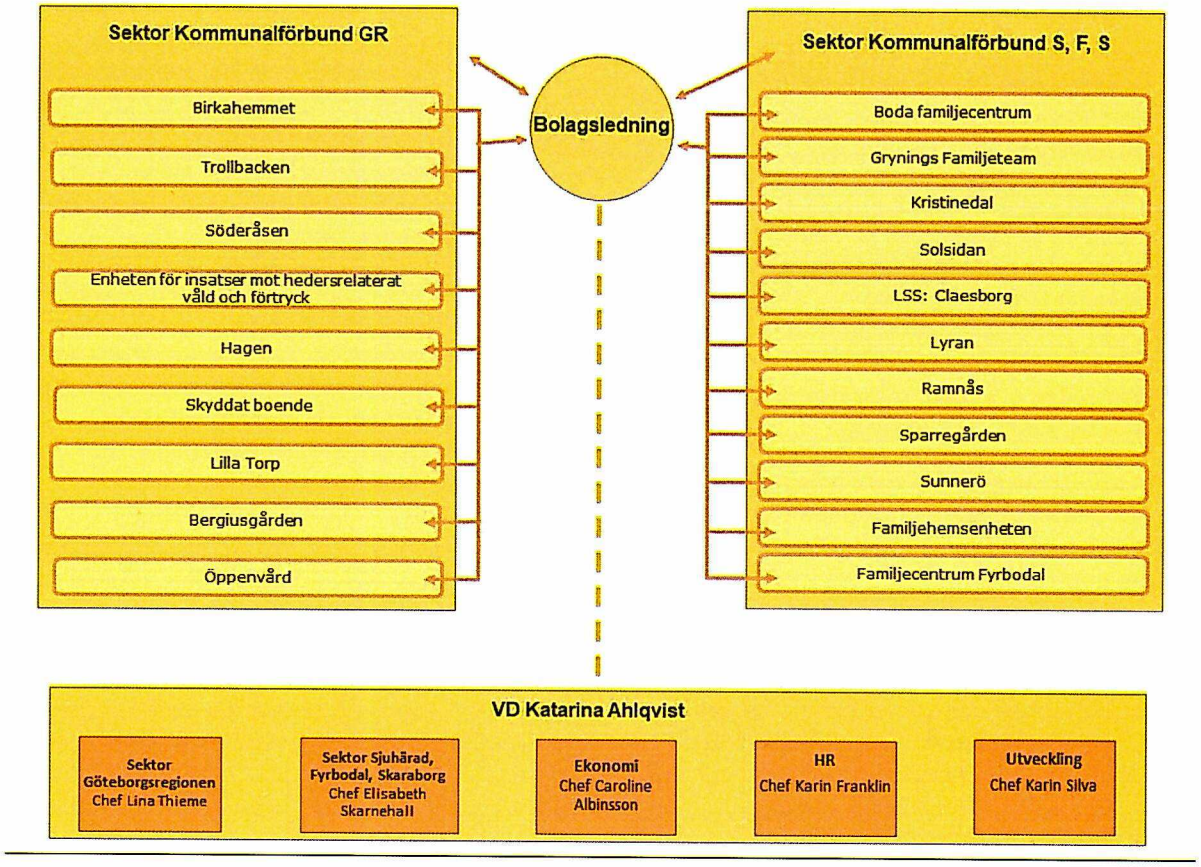

Figur nr 1: Grynings organisationsbild

MILJÖ TERAPI
Tydliga Strukturer
Trovärdiga
Omfångas av
Krar
Båda anpassade
Nytiket

GRYNING

3 Hållbarhetsområden med tillhörande hållbarhetsmål

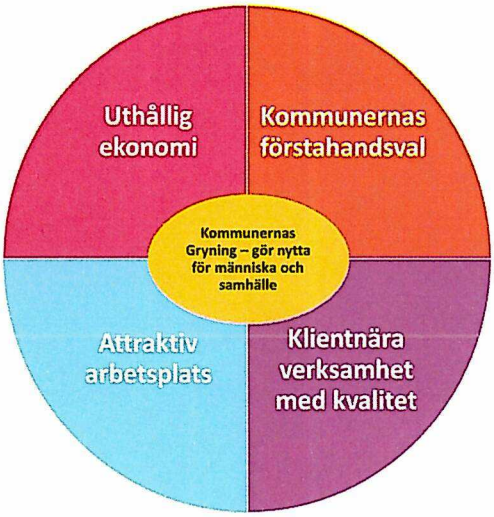

Figur nr 2: Grynings hållbarhetsområden 2023-2027

Grynings mål och uppdrag om att göra samhällsnytta innebär att bolaget ska bidra till långsiktigt *hållbar utveckling* i samhället. För att en hållbar utveckling ska uppstå krävs utveckling inom tre, av varandra oberoende perspektiv; miljömässig, ekonomisk och social utveckling. Grynings verksamhet ska utvecklas över tid så att den stödjer och omfattar samtliga perspektiv. Gryning arbetar med långsiktiga hållbarhetsmål inom fyra områden som gestaltas i figuren ovan. Hållbarhetsområden med tillhörande hållbarhetsmål beslutas av styrelsen och sträcker sig oftast över en femårsperiod. Genom Grynings arbete mot de fyra hållbarhetsområdena bidrar bolaget till sju av FN:s totala 17 globala mål:

Kommunernas förstahandsval

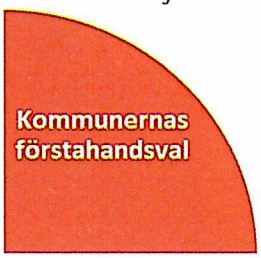

- Grynings kunder ska vara nöjda och se Gryning som ett förstahandsval
- Bolaget ska tillhandahålla ett kundanpassat vårdutbud med differentierade insatser
- Utveckling av Grynings verksamhet ska ske i nära samverkan med kommunerna

<u>Detta har vi gjort för att nå målen:</u>

Kommundialog

I arbetet med hållbar samhällsutveckling, både socialt och ekonomiskt, behövs en god dialog med kommunerna. Dels för att kunna tillgodose behoven hos våra ägares medlemskommuner men också för att kunna följa och förstå vilka utmaningar de står inför. Dialogen är också viktig för att öka kommunernas kunskap om Gryning och stärka Grynings varumärke. Under 2023 har kommundialogerna fortsatt utifrån framtagen handlingsplan.

Det pågår en kontinuerlig dialog med Göteborgs Stad via stadens samlade placerings- och inköpsfunktion, Spink. De har också besökt några av Grynings verksamheter.

En viktig del av den övergripande dialogen har skett genom de digitala frukostföreläsningarna där dialog äger rum innan, under föreläsningen sänds samt genom frågestund och dialog efter. Kommuner har även varit med och påverkat ämnen och inriktning i kommande föreläsningar. Fysiska och digitala möten med kommunalförbund och socialchefer har också genomförts under 2023. Den viktigaste kommundialogen äger rum i vardagen, i det klientnära arbetet med placerande socialtjänst och är avgörande för ett gott samarbete.

Kompletterande marknadsföring

Grynings digitala föreläsningar är alltjämt uppskattade av socialtjänst, jour- och familjehem samt av studenter.

Under 2023 genomfördes tio föreläsningstillfällen och sammanfattningsvis anmälde sig fler än 1800 personer från 246 olika kommuner och SDF.
I snitt anmälde sig 313 personer till respektive tillfälle.

GRYNING

Den 26 maj bjöd bolaget in till den numera traditionella digitala Gryningdagen, som 2023 hade temat gängkriminalitet. Över 1 000 personer anmälde sig och på den digitala scenen deltog polis, socialtjänst, Gryningmedarbetare och forskare. Med anledning av det stora intresset var gängkriminalitet ett fortsatt tema på samtliga höstens föreläsningar. En av Grynings medarbetare är numera också metodhandledare, föreläsare och talesperson i frågor kring gängkriminaliet vilket marknadsförts i flera sammanhang.

De digitala föreläsningarna följs upp på flera sätt, bland annat i relation till förfrågningar till Placeringsfunktionen samt försäljning och vi kan notera en positiv effekt. Vi har också kunnat se att de digitala föreläsningarna stärker det interna varumärket.

Grynings webbplats har cirka 8 500 visningar per månad och en utvecklingsinsats har inletts under 2023 för ytterligare anpassning till målgruppen.

Andra marknadsföringsinsatser i Gryning under året har bland annat varit att delta vid HVB-dagar i Göteborg, Skövde och Malmö samt inlägg i sociala medier där vi informerar om Grynings erbjudande och delar stora som små händelser från verksamheten, våra familjehem och övergripande från bolaget.

Verksamhetsanpassning
Anpassnings- och utvecklingsarbete utifrån kommunernas behov är centralt i Gryning. Det innebär följsamhet gentemot kommunernas efterfrågan som sker genom dialog med ägare och ägarnas medlemskommuner. Kommunernas efterfrågan är föränderlig och svår att prognostisera men Grynings intention är att kunna omhänderta kundernas behov genom att erbjuda skräddarsydda lösningar.

Då efterfrågan på familjeplatser inom HVB har varit vikande togs det under hösten beslut att minska antal platser vid eneten Trollbacken. Omdaningen innebar även minskad bemanning på enheten. Under året beslutades också om flytt av ungdomsenheten Bergiusgården från hyrda lokaler till bolagets egenägda fastighet. Flytt är planerad att genomföras tidig höst 2024.

Klientnära verksamhet med kvalitet

- Gryning ska tillhandahålla flexibla vårdinsatser med kvalitet och konkurrenskraft
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska kontinuerligt utvecklas och utvärderas
- Verksamheterna ska vila på evidensbaserad kunskap förenat med metod- och verksamhetsutveckling
- Klienter i Gryning ska känna sig trygga, delaktiga samt uppleva att de fått adekvat hjälp och ökad livskvalitet.

<u>Detta har vi gjort för att nå målen:</u>
Grynings kvalitativa verksamhet innebär ett betydande bidrag för ökad social hållbarhet i samhället. Strategiskt är det därav viktigt att fortsätta arbetet med att utveckla och säkerställa metoder för kvalitetsuppföljning i verksamheten.

Gryning arbetar löpande med systematisk utveckling av verksamhetens kvalitet. Under 2023 har bolaget genomfört kvalitetshöjande aktiviteter med fokus på Grynings kärnverksamheter och med inriktning på den enskildes delaktighet i vården samt dokumentation.

Gängkriminaliteten har blivit en allt större fråga de senaste åren. Gryning har sett en ökad förfrågan på placeringar av ungdomar som är med i kriminella nätverk. Under 2022 tillsattes en arbetsgrupp för att omvärldsbevaka, kartlägga efterfrågan och forskningsläge. Arbetsgruppen avslutade sitt arbete under 2023 och resultatet av gruppens arbete är bland annat att Gryning tillsatte en metodhandledare som ska verka som en resurs för samtliga av Grynings verksamheter samt kunna erbjuda föreläsningar till kund. Arbetsgruppen kunde även konstatera att bolaget i dagsläget erbjuder efterfrågade insatser för de olika målgrupperna inom gängkriminalitetsfältet men att frågan är fortsatt viktig att följa.

Gryning arrangerar varje år en FoU-dag för samtliga medarbete i samarbete med FoU i Väst. Årets FoU-dag genomfördes i oktober i Göteborg med 96 deltagande medarbetare.

GRYNING

Temat på FoU dagen var *Dokumentation med fokus på Genomförandeplaner(ing).*
Under hösten genomfördes en digital temadag bestående av två halvdagsföreläsningar med temana *Våld i ungas nära relationer* och *Hur påverkas vi av sociala medier – Den impulsstyrda hjärnan i en digital samtid.* Innehållet för temadagar bygger på önskemål från medarbetarna.

I Grynings gemensamma forum för samverkan med Cura Individutveckling, VoB Syd och Linnéuniversitet fortsätter arbetet med fokus på frågor som rör utvärdering av verksamheternas resultat, projekt som diskussionsnätverk kring olika teman, aktuell forskning samt utbildning och konferens. Under 2023 har även Högskolan Väst knutits till nätverket.

Parallellt och i linje med ovan har Grynings mångåriga samarbete med FoU i Väst fortsatt för att tillsammans med forskare utveckla olika delar av verksamheten. *För ytterligare redogöresle kopplat till kvalitet hänvisas till Kvalitetsberättelsen i kapitel 5.*

Attraktiv arbetsplats

- Gryning ska vara en attraktiv arbetsgivare för dagens och morgondagens medarbetare
- Grynings medarbetare ska, genom tydliga uppdrag samt ett aktivt ledarskap, delta i att utveckla och förbättra verksamheten enligt uppsatta mål
- Medarbetarskapet ska präglas av kunskap, kvalitet och delaktighet

<u>Detta har vi gjort för att nå målen:</u>
Arbetet med att stödja och utveckla ledarskapet har kompletterats med fokus på Utvecklande Medarbetarskap (UM), vilket har utforskats vid ledarutvecklingsdag samt i de medarbetardialoger som ledningen genomfört ute på enheterna under året.

Bakgrunden är att vi behöver öka fokus på det vi *kan* påverka, och hur vi gör det på ett värdeskapande sätt, både individuellt och i grupp. Den långsiktiga målsättningen är att vi tillägnar oss ett gemensamt förhållningssätt och en kommunikation som bidrar till att jaget/laget/bolaget utvecklas på ett hållbart och attraktivt sätt som gynnar dem vi ytterst är till för.

Bolaget har behövt se över schema och bemanning för att säkerställa efterlevnad av det EU-direktiv som trädde i kraft 1 oktober 2023.

Under året har kommunikationen till universitet, högskolor och de folkhögskolor som erbjuder utbildningar i socialt arbete intensifierats. Allt fler studenter och lärare vid olika lärosäten deltar nu i bolagets digitala föreläsningar.

Uthållig ekonomi

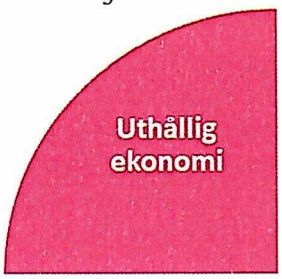

- Gryning ska präglas av långsiktig ekonomisk uthållighet och ansvarstagande där utgångspunkten är ett marknadsperspektiv
- Utveckling av verksamheten ska självfinansieras

<u>Detta har vi gjort för att nå målen:</u>
En hållbar ekonomi innebär anpassning till rådande ekonomiska förutsättningar, vilket blir en viktig del av hållbarhetsarbetet. De ekonomiska resultaten följs regelbundet upp strategiskt och per enhet där åtgärder tas fram vid behov. Fortsatt sker förfinat arbete med prismodellen för att erbjuda rätt insats till rätt pris, utifrån efterfrågan.

Att bibehålla en ekonomi i balans skapar hållbarhet på lång sikt som kommunernas Gryning och som samhällsaktör. Genom att Gryning fått tilldelning i Addas nationella upphandling är bolagets tjänster nu för första gången tillgängliga genom ramavtal för alla landets kommuner.

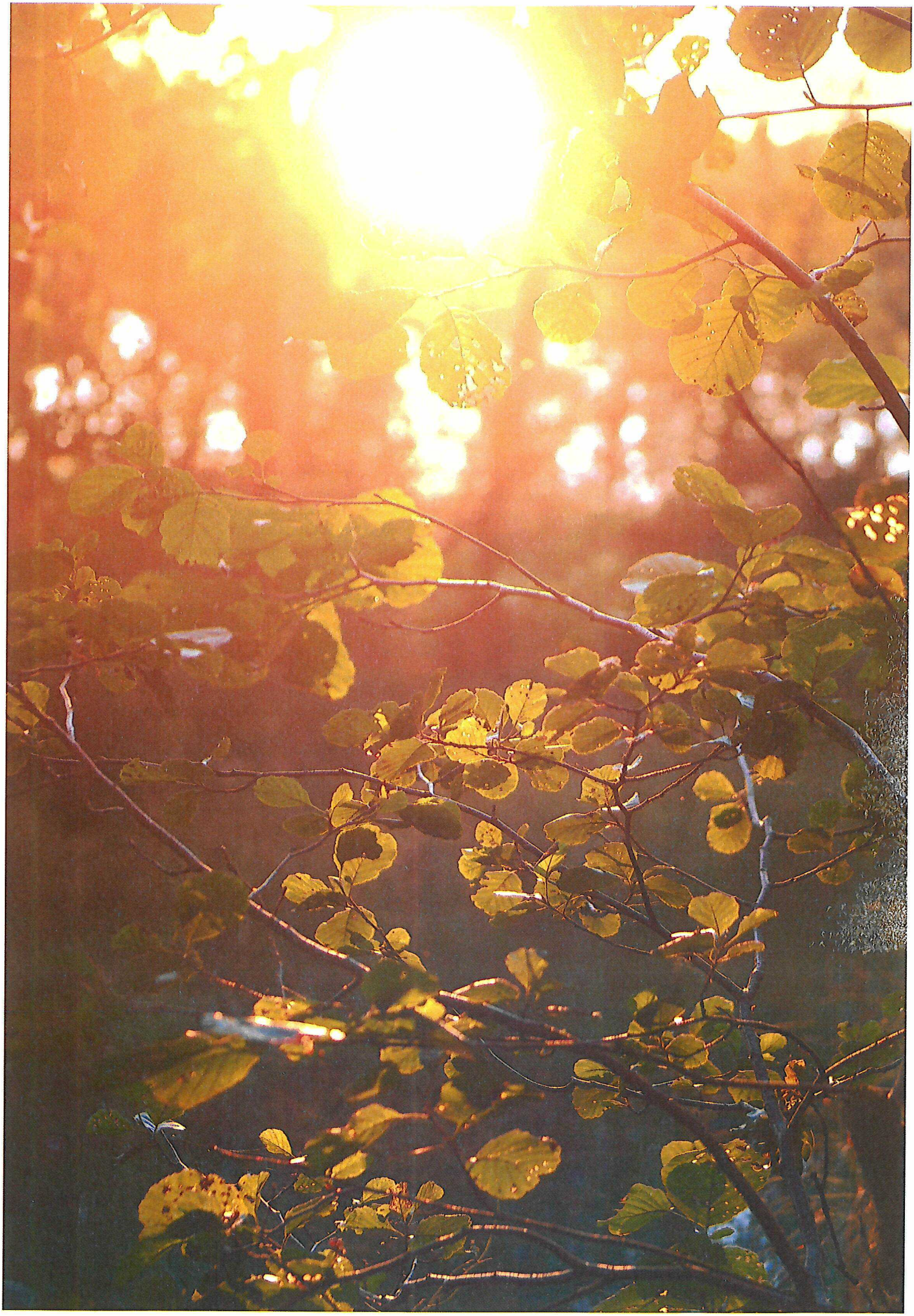

4 Fokusområde och prioriterade mål

Styrelsen fastställde ett fokusområde för 2023. Det ska genomsyra all verksamhet inom Gryning och prägla den långsiktiga inriktningen för bolaget. Till detta fokusområde har tre prioriterade mål fastställts.

Kommunernas Gryning – det övergripande målet över tid

Kommunernas Gryning har varit ett överordnat mål över tid och så även under 2023. Grynings särart genom ägarförhållandena ger unika möjligheter men ställer också krav och förväntningar på att bolaget ska kunna motsvara kommunernas behov på ett flexibelt sätt. Arbetet för att uppnå att kommunerna betraktar Gryning som "Kommunernas Gryning" är långsiktigt och sker i flera parallella processer. Gryning ska flexibelt möta kommunernas efterfrågan och behov, vilket förutsätter ett gediget och kontinuerligt utvecklingsarbete.

En nyckelfråga för att uppnå att vara "Kommunernas Gryning" är en god och nära dialog med såväl ägarna (kommunalförbunden) som direkt med de enskilda kommunerna.

4.1. Fokusområde 2023

Följsamhet utifrån kommunernas efterfrågan

Styrelsens fokusområde:

Med en välfärdssektor i förändring ska Gryning fortsätta att omskapa verksamheter och utveckla tjänster med beaktande av marknadens förutsättningar och med långsiktig ekonomisk hållbarhet.

4.2. Prioriterade mål 2023

1. Varje enhet ska vara lönsam

Detta har vi gjort för att nå målet:

För att kunna säkerställa ett finansiellt tillfredställande resultat har det krävts kontinuerliga insatser under perioden. Bolaget följer beläggning, efterfrågan och försäljning, men har även haft fokus på kostnader och kostnadsanpassningar. Åtgärder har fortlöpande tagits fram. Följande aktiviteter har utförts:

- Veckovis följt beläggning och ekonomi och vidtagit åtgärder skyndsamt
- Sett över och effektiviserat vissa administrativa flöden efter behov
- Utvecklat kommunikation och varumärke utifrån kund och medarbetare
- Riktat stödfunktionsinsatser till enheter enligt preciserat behov
- Riktad kompetensutveckling har skett genom omställningsfonden, med stöd av bolagsresurser

Bolagets bedömning gällande måluppfyllelse:

Bolaget följer veckovis verksamhetens beläggning vilket gör att tendenser på ökad eller minskad efterfrågan upptäcks tidigt och åtgärder vidtas på kortare och längre sikt. Efterfrågan har under 2023 varit växlande inom alla målgrupper vilket påverkar lönsamheten. Att se trender och lägga prognos är en komplex uppgift. På övergripande bolagsnivå är Gryning lönsamt under 2023 och därav är måluppfyllelsen kring lönsamhet på totalen uppnådd. Dock är varje enskild enhet inte lönsam 2023. Därav är bolagets bedömning att målet är delvis uppfyllt.

2. En anställning i Gryning ska vara attraktiv för dagens och morgondagens medarbetare

Detta har vi gjort för att nå målet:

- Utforskat potentiella förändringar av villkor kopplat till anställning
- Beaktat resultaten i medarbetarenkäten
- Verksamhetsbesök med utvecklande medarbetarskap i fokus
- Översyn av schema i enlighet med EU-direktiv med sikte på att värna väl fungerande arbetssätt och den viktiga sociala väv som behövs för bolagets huvuduppgift.
- Intensifierad kommunikation till universitet, högskolor och de folkhögskolor som erbjuder utbildningar i socialt arbete.
- Kontinuerligt arbete med arbetsmiljön enligt OSA/SAM.
- Ny introduktionsutbildning lanserad
- Fortsatt satsning på ledarutveckling för chefer genom ledarutvecklingsprogrammet UL (Utvecklande ledarskap).
- Utvecklingsdag för alla chefer kring Effektfullt ledarskap.
- Medarbetarsamtal och lönesamtal har genomförts med medarbetare.

- Upphandling av nytt lönesystem har påbörjats

Bolagets bedömning gällande måluppfyllelse:
Den minskade personalomsättningen, från 21,3 procent till 15,5 procent, indikerar att de aktiviteter som genomförts under året bidragit till måluppfyllelse. Samtidigt är personal-omsättningen på behandlingshandläggare/ -sekreterare fortsatt hög. Vid vidare analys kan vi konstatera att av de 41 personer som avslutade sin tjänst 2023 var det 26 som hade akademisk examen. 13 av dessa hade arbetat kortare än två år. Detta tas i beaktande i arbetet 2024.
Sjukfrånvaron har minskat (6,5 procent från 8,0 procent) som ett resultat av riktade insatser.
Medelåldern inom bolaget är 48 år 2023 (47 år 2022) som parallellt med lång anställningstid tyder på att många trivs och väljer att stanna kvar. Söktrycket är högt på utannonserade tjänster som ej kräver akademisk utbildning, men påtagligt lägre på tjänster som kräver akademisk examen.
Indexet Hållbart Medarbetarengagemang (HME) som erhålls från medarbetarenkät vartannat år, visar att bolagets medarbetare skattar områden som motivation, ledarskap och styrning högt (HME 2022 var 83 och 2020 var det 84).
Därav är bolagets bedömning att målet är delvis uppfyllt.

3. Varje enhet ska genomföra kvalitetshöjande insatser inom området dokumentation
Detta har vi gjort för att nå målet:
För att säkra bolagets kvalitet inom dokumentation för både klient och kund tog Gryning inför 2023 fram följande aktiviteter för att uppfylla detta kvalitativa dokumentationsmål:

- Implementering av (nytt) verksamhetssystem för dokumentation
- Riktade stödfunktionsinsatser till enheter enligt preciserat behov
- Implementering av utvecklingsarbetet med genomförandeplanser ihop med FoU
- Egenkontroll inom kategorin dokumentation

I april 2023 implementerades ett nytt verksamhetssystem för dokumentation. Inför implementeringen utbildades superanvändare på respektive enhet. Under hösten hölls även en repetitionsutbildning som anordnades internt där superanvändarna fick möjlighet att ställa mer verksamhetsspecifika frågor kring hur dokumentationen ska skötas i det verksamhetssystem som Gryning använder.

Under 2023 har stödfunktionsinsatser getts till bolagets enheter utifrån de behov som uppmärksammats i bolagets egenkontroller samt utifrån behov som medarbetare uppgett. Exempel på insatser har varit anordnade workshops med enheter, deltagande vid personalmöten för information och dialog om dokumentation samt ett särskilt fokus på dokumentationen vid 2023 års egenkontroll.

Utöver ovan nämnda insatser har ett kunskapsmaterial gällande dokumentation med utgångspunkt i genomförandeplanering tagits fram i samverkan mellan FoU i Väst och några av Grynings verksamheter. Kunskapsmaterialet består av skriftligt material och kortare filmer och det presenterades under höstens FoU-dag. Materialet utgjorde även underlaget för FoU-dagens planering och genomförande.

Bolagets bedömning gällande måluppfyllelse:
I och med bytet av verksamhetssystem har området dokumentation fått ett naturligt fokus i Grynings kvalitetsarbete 2023.
Förändringsarbetet integrerades med utvecklingsinsatser och vid egenkontrollen uppgav samtliga enheter att de under året genomfört en eller flera aktiviteter för att höja dokumentationens kvalitet. I bolagets kundenkätresultat kan man även se att kunderna är nöjda med dokumentationen av insatserna – medelvärdet i kundenkäterna var 4,1 av 5. Motsvarande siffra 2022 var 4,0. Därav är bolagets bedömning att måluppfyllelse har uppnåtts.

5 Kvalitetsberättelse

Det systematiska kvalitetsarbetet inom Gryning utgör en grundbult i verksamheten.
Utgångspunkten är lagar och föreskrifter för det systematiska kvalitetsarbetet samt att utveckla en stark kvalitetskultur med ständiga förbättringar i fokus. I Grynings verksamhetsidé beskrivs vikten av att Grynings verksamheter och insatser står på en grund av kunskap och beprövad erfarenhet

förenat med delaktighet och engagerat medarbetarskap. Kunskap, kvalitet och delaktighet är Grynings signum. Detta tillsammans bidrar till förbättrad livskvalitet för människor i behov av stöd.

Basen för Grynings kvalitetsarbete är Kvalitetshandboken - det bolagsövergripande kvalitetsledningssystemet med beskrivning av processer, som styrs av policyer, riktlinjer och rutiner. Gryning har tillgängliga, förankrade och aktuella styrande dokument för vårdens genomförande, såväl bolagsövergripande som lokalt per enhet. Dessutom finns processbeskrivningar för centrala processer i vården, exempelvis inskrivning, överlämning, utskrivning och kritiska skeden.

Utveckling av Kvalitetshandboken är ett ständigt pågående arbete. Revidering av rutiner och andra styrande dokument sker fortlöpande både på bolagsövergripande nivå och enhetsnivå. Totalt finns omkring 50 lokala administratörer som tillsammans med enhetschef hanterar respektive enhets lokala del av Kvalitetshandboken. Alla enheter kan ta del av varandras lokala rutiner och stöddokument. Detta ger förutsättningar för en lärande organisation och därmed för kvalitetsutveckling och en hållbar verksamhet. Uppföljning av enheternas arbete med revidering av rutiner sker årligen i den bolagsövergripande egenkontrollen.

Grynings systematiska kvalitetsarbete utförs med stöd av flera verktyg; avvikelsehanteringssystemet Infosoc, kund- och klientenkäter, bolagsövergripande egenkontroll samt verksamhetsspecifika verktyg för kvalitetsuppföljning. Gryning följer löpande upp vårdens kvalitet både bolagsövergripande och på enhetsnivå. Vid behov av åtgärder genomförs dessa skyndsamt.

Den bolagsövergripande egenkontrollen under 2023 omfattade följande områden: Barns hälsa, avvikelsehantering, dokumentation med fokus på uppföljning av föregående års egenkontroll avseende lämplighetsbedömning, riskbedömning och genomförandeplan samt lämplighetsbedömningars innehåll, de tio obligatoriska rutinerna för 2023 samt trygghet, säkerhet och delaktighet för placerade. Egenkontrollen uppvisade goda resultat som helhet och särskilt glädjande var att arbetet med att följa upp och dokumentera barns hälsa blivit märkbart bättre sedan 2022. Detta ses som ett resultat från det utvecklingsarbete som gjorts för att ta fram verktyg och material för att underlätta arbetet med barns hälsa.

Under 2022 tillsattes en arbetsgrupp som skulle utveckla arbetssätt inom det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetsgruppen avslutade sitt uppdrag under 2023 och arbetet resulterade i:

- en revidering av bolagets riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete
- en tydligare struktur över när och hur det systematiska kvalitetsarbetet ska planeras, genomföras och följas upp
- en ny rutin för ytterligare en egenkontroll som ska utföras av enhetschef.

Under 2022 implementerades ett nytt digitalt avvikelsehanteringssystem i bolaget. Avvikelsehanteringen är sedan dess helt digitaliserad och genomförs i sin helhet på samma plattform. Nu registreras även uppföljning och åtgärder i de enskilda ärendena samlat. Detta innebär bland annat att den systematiska uppföljningen av avvikelsehanteringen underlättats på såväl bolagsövergripande som enhetsnivå. Vid bolagets egenkontroll 2023 följdes arbetssätt kring avvikelsehantering upp och det gick att konstatera att arbetet med att systematiskt följa upp avvikelser tillsammans i varje arbetsgrupp på enhetsnivå blivit bättre och lett till ett flertal förbättringar i Grynings verksamheter. Gryning arbetar kontinuerligt med klienters delaktighet och trygghet. Under 2023 presenterades ett nytt kunskapsmaterial för hur man kan göra den enskilde mer delaktig i dokumentation av planering och genomförande av insatser. Nya arbetssätt inom området förväntas öka klientens delaktighet under insatsens genomförande. Uppföljning av verksamheternas användning av materialet kommer att göras under 2024.

För att följa upp vårdens kvalitet används flera verktyg inom bolaget. Som exempel använder vissa av Grynings ungdomsverksamheter ESTER, ett verktyg för att identifiera risk- och skyddsfaktorer och för att se hur klienten utvecklas kring dessa faktorer. Användandet av ESTER ger ökade förutsättningar för en bra samarbetsallians med klienten vilket är gynnsamt för arbetet. Vissa enheter har metoder där

uppföljning av vårdens kvalitet i form av måluppfyllelse ingår i metoden, till exempel MST (Multisystemisk terapi) och MSMT (Multisystemisk Miljöterapi).

För att mäta kundnöjdhet använder Gryning enkäter, som skickas till ansvarig handläggare inom socialtjänsten vid avslutad insats. Enkäterna innehåller ett Nöjd-Kund-Index (NKI) uppbyggt av frågor med svarsalternativ på en femgradig skala där 1 motsvarar "inte alls" och 5 motsvarar "mycket nöjd". Frågorna handlar om hur nöjd kunden är med hur enheten genomfört uppdraget, kompetensen på enheten, nöjdhet avseende enhetens service, tillgänglighet och bemötande. Under 2023 besvarades 127 kundenkäter och det genomsnittliga NKI-värdet för bolaget blev 4,5. För mer ingående kvalitetsstatistik hänvisas till bifogad resultatuppföljningsrapport.

En del av det systematiska förbättringsarbetet är utredning av avvikelser i form av missförhållanden enligt regelverket för lex Sarah. Totalt har åtta rapporter om missförhållanden eller risk för missförhållanden upprättats under året, vilket kan jämföras med femton rapporter under 2022 och tio rapporter under 2021.

Ingen händelse har bedömts som ett allvarligt missförhållande och har således inte anmälts vidare till IVO. Utredningar har bland annat handlat om medicinhantering, bristande bemötande från personal, sekretess, incident där klient utsatt annan klient samt droginnehav hos klient.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) genomförde under 2023 tillsyn vid 18 av Grynings enheter. Beslut har fattats av IVO i samtliga ärenden. I elva ärenden har IVO avslutat ärendet efter att ha konstaterat att det inte funnits några brister inom de områden som tillsynen omfattat. IVO har påtalat brister i sju ärenden. Samtliga beslut från IVO åtgärdas och följs upp.

6 Medarbetare

Gryning ska vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna attrahera både dagens och morgondagens medarbetare, därav att detta utgör ett av våra fyra hållbarhetsområden med tillhörande hållbarhetsmål.

Som grund för arbetet finns HR-Plattformen, med tillhörande utvecklingsplan, som beskriver Grynings ambition och ramverk för att vara en attraktiv arbetsgivare. Ambitionen är att alla medarbetare ska kunna uppleva arbetsglädje, ha en fungerande arbetsmiljö och känna yrkesstolthet.
Gryning arbetar för ett hållbart arbetsliv och är en attraktiv arbetsgivare när medarbetarskapet och ledarskapet fungerar, när det råder jämställdhet på arbetsplatserna, när medarbetarna har en god hälsa och arbetsmiljö, rätt kompetens och konkurrenskraftiga löner och villkor.

Gryning hade vid årsskiftet 274 (267) tillsvidareanställda medarbetare. Fördelningen kvinnor och män i bolaget är 72 respektive 28 procent. Medelåldern inom Gryning är 48 år (47).

Utöver de tillsvidareanställda arbetade 8 (9) månadsavlönade vikarier och 266 (243) timavlönade (inklusive sommararbetare).

Anställningsform	2022	2023
Tillsvidare (inkl. provanställning)	73%	74 %
Månadsvikarier (visstid och allmän visstid)	5%	4,5 %
Timavlönade	22%	21,5%

Avseende fördelningen arbetad tid utifrån anställningsform har det över tid skett en förändring i att andel arbetad tid som utförs av timavlönade har ökat. Det är resultatet av ett målmedvetet schema- och bemanningsarbete för att kunna skapa en ökad flexibilitet i förhållande till faktisk beläggning.

Arbetad tid utfört av timavlönande, omräknat till helårstjänster, motsvarar cirka 56 (55) tjänster.

Totalt har Gryning 40 (41) chefer, inklusive biträdande enhetschefer. 75 (71) procent av cheferna är kvinnor. 6 chefer är födda 1960 eller tidigare, vilket innebär att bolaget arbetar aktivt med chefssuccession. Personalomsättningen bland chefer är låg.

Under året har 51 (51) medarbetare rekryterats och 41 (58) medarbetare har slutat på egen begäran, vilket ger en personalomsättning på cirka 15,5 procent (21,3 procent).

GRYNING

Andel medarbetare som har en akademisk examen ligger på 57 procent (60 procent) företrädesvis som socionom eller socialpedagog. Andel medarbetare som har minst tvåårig eftergymnasial utbildning med inriktning socialt arbete ligger på 13 procent. Den sammanlagda siffran på utbildad personal (akademisk examen samt minst tvåårig eftergymnasial utbildning) är 70 procent.

Övertidsersättningen ligger på 24 (25,66) timmar per tillsvidareanställd medarbetare. Verksamheterna arbetar löpande med flexibel bemanning, vilket exempelvis kan innebära att hellre låta en tillsvidareanställd arbeta övertid en timma än att tillsätta en timanställd på ett helt pass, för att lösa ett akut bemanningsproblem.

Under 2023 har tillbudsrapporterna minskat till 54 (85), vilket kommer att utredas eftersom siffran så tydligt avviker från föregående år. Näst intill alla tillbud är händelser i relation till klient. Den vanligaste åtgärden efter ett tillbud, ur ett medarbetarperspektiv, är internt samtalsstöd.

Antalet anmälda arbetsskador är 17 st under 2023 och är därav något lägre än 2022 (22). Den övervägande delen av abetsskade-anmälningarna är liksom tillbuden kopplade till klientarbete.

Under 2023 har 16 (11) medarbetare fått externt individuellt samtalsstöd. Företagshälsovården har bokfört 99 (25) samtalstillfällen, som utöver medarbetarsamtal innefattar för/efter-samtal med chef. Gruppsamtal har genomförts för 2 (0) medarbetare vid ett tillfälle.

Andra förebyggande insatser i verksamheten avseende främst den sociala och organisatoriska arbetsmiljön är handledning, behandlingskonferenser, rapporteringstid vid överlämning, arbetsplatsträffar, utbildningar och utvecklingssamtal.
Till detta tillkommer medicinska kontroller för nattpersonal.

7 Fastigheter

Grynings lokaler ska bidra till god boende- och behandlingsmiljö för klienterna och en hållbar arbetsmiljö för medarbetarna. Bolagets inriktning är att i första hand hyra fastigheter och lokaler för att bedriva sin kärnverksamhet.

Bolaget innehar nio egenägda fastigheter. Det bokförda värdet för bolagets byggnader, inklusive mark uppgår till 29 482 tkr, 2023-12-31. Bolaget genomför värdering av två fastigheter årligen, genom externt bolag, för att på så sätt ha värderat samtliga fastigheter under en femårsperiod. Utifrån de värderingar som gjorts sedan 2020 bedöms beståndets marknadsvärde ligga runt 100 000 tkr.

Marknadsvärde egenägda fastigheter	
FC Fyrbodal (2022)	16 000 000 kr
Kristinedal (2020)	6 300 000 kr
Ramnås (2020)	7 200 000 kr
Solsidan (2023)	28 000 000 kr
Sparregården (2020)	6 600 000 kr
Strandgården (2020)	5 800 000 kr
Sunnerö (2022)	8 000 000 kr
Söderåsen (2023)	11 000 000 kr
Trollbacken (2020)	10 750 000 kr
	99 650 000 kr

För att fastigheterna ska vara ändamålsenliga och väl anpassade för verksamheten krävs systematiserat, planerat underhåll och renoveringar vilket också säkerställer och bevarar fastigheternas värde över tid. De ägda fastigheterna förvaltas utifrån ett långsiktigt och verksamhetsorienterat perspektiv och samtliga av bolagets ägda fastigheter ska ha en så kallad "Gryningstandard". Årligen läggs cirka 2 000 tkr på renoverings- och underhållsarbeten.
Gryning nyttjar omkring 80 hyreskontrakt. Hyreskontrakten avser både lokaler och bostäder. Bostadskontrakten har generellt en uppsägningstid på tre månader medan lokalkontrakten har varierande uppsägningstid. De flesta av lokalkontrakten avser bolagets enheter för vård och behandling medan bostadskontrakten avser lägenheter för klienter.

8 Miljö

Gryning har ett miljöledningssystem som ligger till grund för miljöarbetet i bolaget och bidrar till hållbar verksamhet. Grynings miljöpolicy fastställs årligen av styrelsen och tydliggör långsiktig inriktning och mål för miljöarbetet. Grynings största miljöpåverkan finns inom fastighetsområdet, vid inköp av livsmedel till enheter samt vid de resor som görs i tjänsten.

Tydliga riktlinjer för att minska bolagets miljöpåverkan finns därför i styrande dokument såsom policyer för resor, bilar samt inköp och upphandling.

Under 2023 har bolagets första elhybrida fordon levererats och äldre fossildrivna fordon är under avyttring.
Grynings enheter bedriver ett medvetet miljöarbete. Varje enhet har i uppdrag att utveckla och anpassa sitt miljöarbete utifrån inriktningen i miljöpolicyn samt utifrån lokala förutsättningar. Riskhantering och uppföljning sker på enhetsnivå där också förbättrings- och utvecklingsmöjligheter identifieras.

9 Riskanalys och kontroll av finansiella risker

Arbetet med riskvärdering och internkontroll är en väsentlig del i bolagets ledning och styrning. Årligen fastställer styrelsen en plan för arbetet med internkontroll för kommande år, planen följs upp och återrapporteras till styrelsen enligt årshjul.

I internkontrollplanen för 2023 finns nio punkter, där åtta kvarstår från 2022. Utifrån den helt rörliga efterfrågan på Grynings tjänster är internkontrollpunkterna "Konjunktur och kommunernas ekonomiska förutsättningar", "Förfrågningar och utbud" och "Hög affärsrisk" ständigt i fokus, även om efterfrågan stabiliserats under de senaste åren. Uppföljning av beläggning och försäljningsprognos görs veckovis.

Utöver detta har internkontrollpunkterna "Kvalitet och innehåll i verksamheten" och "Attraktiv arbetsgivare" varit särskilt prioriterade utifrån bolagets fokusområde och prioriterade mål för 2023.

Under året har arbete dessutom fortlöpt utifrån de tre internkontrollpunkterna "Ramavtalssituationen", "Nytt kollektivavtal Sobona" och "Arbetsmiljön".

Inför året tillkom punkten "IT-säkerhet" i internkontrollplanen utifrån en ökad risk för cyberattacker och intrång i Grynings system. En översyn av Grynings interna IT-miljö startades upp under året.

Punkten "Risker till följd av pandemin" utgick då de risker som bedöms kvarstå hanteras inom andra internkontrollpunkter.

I styrelsens årshjul ingår även att besluta om bolagets policyer och attestregler. Syftet är att fortlöpande säkerställa efterlevnad respektive att få en årlig uppföljning utifrån reviderad lagstiftning eller andra regelverk. Bolaget ska i enlighet med policyer och riktlinjer/rutiner i alla lägen idka en god affärsetik och inte försättas i situationer där misstanke om mutor, diskriminering, jäv eller otillbörlig gynnande av leverantör eller medarbetare kan uppstå. Därutöver har ledning och styrelsen löpande uppföljning för att säkerställa att policyn för ekonomi och finans följs. Policyn anger mål för kassalikviditet och soliditet. För år 2023 har båda dessa nyckeltal förbättrats jämfört med 2022.

Inköp och upphandling
Policy för ekonomi och affärsetik tydliggör bolagets ställning såsom upphandlande myndighet samt säkrar att Grynings upphandlingar och inköp görs i enlighet med EU-direktiv och svensk lagstiftning. Den säkerställer också att upphandling av varor, tjänster och entreprenader sker på ett kvalitetssäkrat, kostnadseffektivt och affärsmässigt sätt. Policyn är också en garant för att social och etisk hänsyn samt miljöhänsyn är en naturlig del av Grynings upphandlings- och inköpsverksamhet.

Idag har Gryning ramavtal inom ett flertal kategorier. De flesta avtalen har bolaget i samverkan med Göteborgs Stad. Gryning har även egna avtal där samverkan med Göteborgs Stad av olika anledningar inte lämpar sig för bolagets verksamhet. Utöver detta nyttjas SKR:s (Sveriges kommuner och regioner) avtal inom områden som annars är avtalslösa.

9.1 Utsikter för 2024

Ekonomi
Försäljningen har legat på en jämn nivå under de senaste tre åren, vilket visar att Gryning nu är i en storlek i nivå med efterfrågan. År 2023 kännetecknas dock av att variationerna i efterfrågan har varit snabbare än tidigare, vilket ytterligare förstärker Grynings förutsättningar med helt rörlig försäljning och stort beroende av

Kommunernas Gryning

– gör nytta för människa och samhälle

kommunernas behov och omständigheter. Den breda bas som bolaget har genom de fyra verksamhetsområdena är en nyckelfaktor för att kunna balansera variationer i efterfrågan.
Vi ser även att försäljningen inom ramavtal ökar under 2023 och är nu cirka 70 procent, samma siffra var cirka 60 procent 2022. Innan 2022 hade vi många år där andelen försäljning inom ramavtal låg på cirka 50 procent.

Resultatet för år 2023 är ett positivt resultat om 14 233 tkr. Den finansiella ställningen är fortsatt stabil, bolaget uppbär inga lån och har vid utgången av 2023 ej nyttjat medel från checkkredit. Förutsättningarna inför 2024 är likartade de som bolaget stod inför för ett år sedan. De senaste årens arbete med att anpassa bolagets verksamheter och utbud efter rådande omständigheter ger en trygghet i att Gryning har verktyg för att kunna hantera även framtidens osäkra omvärldsfaktorer. Budgeten för 2024 innebär en omsättning på 328 200 tkr och ett resultat om 280 tkr. Detta ger en budgeterad rörelsemarginal på 0,1 procent.

Omvärldsanalys
Marknaden inom socialt arbete genomgick stora förändringar under åren 2015-2020 där behovet av externa aktörer varierade stort under relativt korta perioder. Senare delen av perioden sjönk antal placerade barn och unga markant. Mellan åren 2021-2023 har man dock kunnat se en viss stabilisering av efterfrågan på externa placeringar. Fler aktörer än Gryning beskriver en marknad som inte längre minskar på det vis man tidigare kunnat se.

SKR (Svergies kommuner och regioner) beskriver att kommunernas konsumtion förväntas minska de kommande åren på grund av en alltmer ansträngd ekonomi till följd av inflation och lågkonjunktur. Detta kan påverka kommunernas efterfrågan av köpta vårdinsatser. Enligt SKR och andra organisationer är detta en början på en flerårig period som kommer att präglas av en kommunal sektor satt under stor ekonomisk press. Orsakerna är flera, men i grunden handlar det om att kommunernas välfärdsbörda ökar snabbare än skatteintäkterna. Samtidigt görs stora nationella satsningar för att öka kvaliteten inom socialtjänstens område utan att man tillför de resurser som förväntas krävas för att implementera nödvändiga förändringar.

Kostnader för köp av heldygnsinsatser på HVB har ökat med en procent på nationell nivå mellan åren 2021-2022. På regional nivå har kostnader för köp av heldygnsinsatser på HVB ökat med 0,3 procent under samma period. Antal barn och unga som har placerats på HVB har dock minskat med – 0,4 procent i Västra Götaland, vilket talar för att man köper något dyrare placeringar.
Gryning verkar på en marknad som ständigt är i rörelse utifrån välfärdens utmaningar. År 2015 växte bolaget snabbt för att sedan åter minska sitt utbud utifrån kommunernas minskade efterfrågan. Efter att under flera år ha arbetat med att anpassa bolagets utbud kan man nu se att Grynings tjänsteutbud väl möter de behov som finns i kommunerna, vilket också bekräftas av ovanstående statistik gällande placeringar av barn och unga. 2023 års intäkter i relation till budget indikerar ytterligare att Grynings anpassningar till kommunernas efterfrågan varit framgångsrika.

10 Ekonomi

År 2023 kännetecknas av snabbare variationer i efterfrågan än tidigare och verksamheternas beläggning kan förändras helt från en månad till nästa. Beläggning och intäktsprognos uppdateras kontinuerligt och vid behov är åtgärder på kortare och längre sikt implementerade som en naturlig del i uppföljningsarbetet.

Årets resultat uppgår efter skatt till +14 233 (+5 797) tkr och rörelsemarginalen uppgår till 4,35 (1,89) procent.

Den totala försäljningen 2023 uppgick till 327 147 tkr, vilket är 5 682 tkr högre än budgeterat och en ökning med 20 170 tkr jämfört med 2022 års försäljning om 306 977 tkr. Jämfört med föregående år så har tre av fyra verksamhetsområden en en ökad försäljning om sammantaget 28 115 tkr. Störst förändring har skett inom område Barn & Familj som har en försäljning som är 16 414 tkr högre än under 2022. Detta förklaras delvis av att enheten Sunnerö startade under november månad 2022. Verksamhetsområde Ungdom och Öppenvård har en försäljning som är 8 150 tkr respektive 3 551 tkr högre än föregående år. Endast verksamhetsområde Familjehem har en lägre försäljning än föregående år, vilket är hänförligt till att en planerad minskning av antalet familjer skett som en naturlig följd av pensionsavgångar.

GRYNING

Vidare hade Familjehem en lägre efterfrågan under slutet av sommaren och hösten. Minskningen är 5 293 tkr jämfört med 2022. Försäljningen är dock endast 785 tkr lägre än budget för 2023.

Två av fyra verksamhetsområden, Barn och Familj och Öppenvård, har ett resultat som är högre än budgeterat. Resultatet 2022 var det tvärtom Ungdom och Familjehem som hade störst positiv budgetavvikelse, medan Öppenvården hade ett resultat i nivå med budget. Detta belyser hur varierande efterfrågan ser ut för Grynings verksamheter och hur grundläggande det är att bolagets fyra verksamhetsområden samverkar till att bygga en stabil grund för ekonomi i balans för Gryning som helhet.Skuldsättningsgrad används för att beskriva ett företags finansiella risk, ett mått på hur stora de justerade skulderna är i förhållande till justerat eget kapital.

En skuldsättningsgrad på över 1,0 betyder att skulderna är större än det egna kapitalet och en hög skuldsättningsgrad tyder på ett högre risktagande för bolaget. För 2023 uppgick skuldsättningsgraden till 0,53 vilket är en minskning sedan 2022 (0,58).

Balansomslutningen ökade 2023 med 17 330 tkr till 142 463 (125 133) tkr. De likvida medlen ökade med 19 115 tkr och uppgick vid årets slut till 52 906 (33 791) tkr. Detta beror på ökad försäljning och positivt årsresultat.

Förslag till vinstdisposition
Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (tkr):

Balanserat resultat	52 807
Årets resultat	14 233
Totalt	67 040

Styrelsen föreslår att den ansamlade vinsten på 67 040 tkr överförs i ny räkning.

Resultat, balansräkning och noter
Resultatet av bolagets verksamhet samt den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets utgång framgår av efterföljande resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Flerårsöversikt (tkr)	2023	2022	2021	2020
Nettoomsättning	327 147	306 977	308 890	331 317
Rörelseresultat	14 233	5 797	2 428	-42 351
Soliditet	65,4%	63,3%	62,0%	57,8%
Kassalikviditet	235%	204%	172%	147%
Eget kapital	93 206	78 973	73 175	70 747

Definitioner av nyckeltal:
Soliditet: *Justerat eget kapital i procent av balansomslutning. I justerat eget kapital ingår obeskattade reserver minskat med uppskjuten skatt.*
Kassalikviditet: *Omsättningstillgångar som till exempel kundfordringar och kassa/bank som andel av kortfristiga skulder.*

Utveckling av försäljning och personalkostnader 2023 (tkr)	Tertial 1	Tertial 2	Tertial 3	Helår 2023
Försäljning per månad i genomsnitt	27 413	27 030	27 344	27 262
Personalkostnad per månad i genomsnitt	20 601	19 831	21 564	20 665
Personalkostnadens andel av försäljningen	75,2%	73,4%	78,9%	75,8%

GRYNING

Bilaga 1

11 Resultat- och balansräkning

Resultaträkning (tkr)

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter			
Försäljning	1	327 147	306 977
Direkta klientkostnader		-15 085	-14 974
S:A Bruttovinst		**312 062**	**292 003**
Övriga rörelseintäkter	2	3 337	3 255
Summa intäkter		**315 398**	**295 258**
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	3	-247 987	-237 339
Övriga externa kostnader	4, 5	-52 411	-48 230
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar	6, 7, 8	-2 510	-2 864
Summa rörelsens kostnader		**-302 907**	**-288 433**
Rörelseresultat		**12 491**	**6 825**
Ränteintäkter		1 469	302
Resultat efter finansiella poster		**13 960**	**7 127**
Bokslutsdispositioner		240	0
Skatt på årets resultat	15	33	-1 330
Årets resultat		**14 233**	**5 797**

GRYNING

Balansräkning (tkr)

	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	6	29 482	31 197
Förbättringsutgift på annans fastighet	7	346	511
Inventarier	8	1 143	1 060
Finansiella anläggningstillgångar			
Uppskjuten skattefordran	9	0	0
Summa anläggningstillgångar		**30 971**	**32 768**
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		22 344	24 773
Skattefordringar		4 460	4 460
Övriga kortfristiga fordringar		347	482
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	31 435	28 860
Summa kortfristiga fordringar		**58 586**	**58 575**
Kassa och bank		52 906	33 791
Summa omsättningstillgångar		**111 492**	**92 365**
SUMMA TILLGÅNGAR		**142 463**	**125 133**

GRYNING

EGET KAPITAL OCH SKULDER

	Not	2023	2022
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (100 000 aktier à kvotvärde 100 kr)		10 000	10 000
Reservfond		16 166	16 166
Bundet eget kapital		**26 166**	**26 166**
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat	19	52 807	47 009
Årets resultat		14 233	5 797
Fritt eget kapital		**67 040**	**52 807**
Summa eget kapital	**11**	**93 206**	**78 973**
Överavskrivningar		0	239
Obeskattade reserver	12	**0**	**239**
Avsättningar	13	7	579
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		7 969	7 901
Övriga kortfristiga skulder		3 636	4 222
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	37 644	33 219
Summa kortfristiga skulder		**49 250**	**45 342**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**142 463**	**125 133**

GRYNING

12 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (tkr)	2023 Tkr	2022 Tkr
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	12 491	6 825
Av- och nedskrivningar	2 510	2 864
Justeringar för övriga poster som ej ingår i kassaflödet*	-539	-437
Summa	**14 462**	**9 252**
Erhållna räntor	1 469	302
Erlagda räntor	-	-
Betald inkomstskatt	0	6
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	**15 931**	**9 560**
Förändring av kundfordringar	2 429	-1 109
Förändring av övriga rörelsefordringar	-2 440	1 680
Förändring av leverantörsskulder	69	1 186
Förändring av övriga rörelseskulder	3 839	999
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**19 828**	**12 317**
Investeringsverksamheten		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	7 555
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-713	-1 231
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-713**	**6 324**
Årets kassaflöde	**19 115**	**18 641**
Likvida medel vid årets början	33 791	15 151
Likvida medel vid årets slut	52 906	33 791
***Övriga poster ej ingående i kassaflödet från den löpande verksamheten**		
Reavinst vid avyttring av inventarier	0	-156
Reaförlust vid avyttring av inventarier	0	672
Avsättningar	-539	-954

GRYNING

13 Rapport över förändring i eget kapital

	Aktie-kapital	*Bundet EK* Reserv-fond	*Fritt EK* Balanserat resultat	Årets resultat
Ingående balans 2022-01-01	10 000	16 166	44 581	2 428
Disposition föregående års resultat			2 428	-2 428
Årets resultat				5 797
Utgående balans 2022-12-31	**10 000**	**16 166**	**47 009**	**5 797**
Disposition föregående års resultat			5 797	-5 797
Årets resultat				14 233
Utgående balans 2023-12-31	**10 000**	**16 166**	**52 806**	**14 233**

14 Noter och kommentarer

Redovisningsprinciper
Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554).
och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).
Tillgångar, skulder och avsättningar har värderats till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Fordringar
Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.
Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.
Linjär avskrivningsmetod används.
Härvid tillämpas följande avskrivningstider:
Komponent, Antal år
Stomme - 70 år
Innerväggar – 35 år
Värme - 20 år
El - 10 år
Sanitet – 15 år
Inre ytskikt - 15 år

GRYNING

Fasad - 30 år
Fönster - 30 år
Kök - 15 år
Yttertak - 35 år
Ventilation - 20 år
Inventarier 5-10 år
Datorer - 3 år
Fordon - 5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet – 10 år

Intäkter
Intäkter från försäljning av tjänster redovisas när överenskommelse med kund föreligger samt tjänsten har utförts.

Inkomstskatter
Aktuell skatt
Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt eventuella justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.
Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.
Uppskjuten skatt
Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden.
Enligt denna redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Leasingavtal
Leasingavtal redovisas som operationell leasing, det vill säga att leasingavgifterna kostnadsförs löpande.

Övriga avsättningar
Avsättningar redovisas när bolaget har en formell eller informell förpliktelse som en följd av tidigare händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningar värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen.

Kassaflödesanalys
Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

GRYNING

1. Försäljning

	2023 Tkr	2022 Tkr
Institutionsvård	219 390	194 775
Abonnemang institution	9 160	8 883
Lägenhetsboende	16 622	16 896
Eftervårdsavtal	11 143	8 110
Familjehemsvård	31 525	29 989
Jourfamiljehemsvård	17 440	19 020
Asylboende		
Skyddat boende lägenheter	19 408	23 625
Skyddat boende familjehem	2 447	7 614
Våld i nära relationer		
Provision på vårdintäkter	11	-1 934
Totalt	**327 147**	**306 977**

Av totala försäljningsintäkter avser 0 procent (0 procent) försäljning till andra koncernföretag.
Av totala inköpskostnader avser 1 procent (1 procent) inköp från andra koncernföretag

2. Övriga rörelseintäkter

	2023 Tkr	2022 Tkr
Utbildningsintäkter	166	379
Övriga intäkter	672	951
Kostavdrag	47	49
Försäljning bilar	912	156
Försäljning övrigt	661	
Sjuklöneersättning	55	1 385
Ersättning för personal	824	335
Totalt	**3 337**	**3 255**

GRYNING

3. Anställda och personalkostnader

	2023	2022
Medelantal anställda	258	252
Andel kvinnor	72%	70%
Löner och ersättningar som utgått till styrelse och VD	1 521	1 595
Övriga anställda	164 824	158 840
Totala löner och ersättningar	166 345	160 435
Sociala avgifter enligt lag och avtal	74 698	70 035
Varav pensionskostnader	19 139	13 771
Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	**241 042**	**230 470**

I personalkostnader tillkommer utbildning, handledning, arbetskonferenser m.m.

VD:s anställningsvillkor
För anställningen gäller en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. Vid uppsägning från bolagets sida betalar bolaget vid anställningens uppehörande ett avgångsvederlag till VD under totalt 18 månader. Avgångsvederlaget skall samordnas och avräknas mot eventuell annan inkomst.
VD:s andel av pensionskostnader uppgår till 505 tkr.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2023 Antal på balansdagen	2022 Antal på balansdagen
Styrelseledamöter	7	7
VD och andra ledande befattningshavare	6	6
	Varav Män	**Varav Män**
Styrelseledamöter	43%	57%
VD och andra ledande befattningshavare	0%	0%

4. Ersättning till revisorerna

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ernst & Young		
Revisionsuppdrag	361	352
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	75	111
Totalt	436	463

GRYNING

5. Leasingkostnader

	2023 Tkr	2022 Tkr
Bolagets leasingkostnader uppgår till:		
leasingbilar	2 850	2 833
övriga maskiner och inventarier	98	38
lokalhyra	15 718	15 257
Totalt	**18 666**	**18 128**

Framtida (nominella) minimileaseavgifter, inklusive hyra, som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	16 821	15 004
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	21 081	10 970
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	-
Totalt	**37 902**	**25 974**
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	18 666	18 128

6. Byggnader och mark

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	53 978	63 917
Inköp	186	993
Försäljningar och utrangeringar		-10 932
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	54 164	53 978
Ingående ackumulerade avskrivningar	-22 781	-23 426
Försäljningar och utrangeringar		2 906
Avskrivningar	-1 901	-2 261
Utgående ackumulerade avskrivningar	-24 682	-22 781
Utgående restvärde enligt plan	29 482	31 197

GRYNING

7. Förbättringsutgift på annans fastighet

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	2 436	2 593
Inköp	0	0
Försäljningar och utrangeringar		-157
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 436	2 436
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 925	-1 853
Försäljningar och utrangeringar		157
Nedskrivning	0	0
Avskrivningar	-165	-229
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 090	-1 925
Utgående restvärde enligt plan	346	511

8. Inventarier

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	9 717	9 746
Inköp	527	238
Försäljningar och utrangeringar	-225	-267
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	10 019	9 717
Ingående ackumulerade avskrivningar	-8 656	-8 504
Försäljningar och utrangeringar	225	221
Avskrivningar	-445	-373
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 876	-8 656
Utgående restvärde enligt plan	1 143	1 061

9. Uppskjuten skatt

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ingående saldo	-40	1 289
Återförd skatteskuld	33	-1 330
Totalt	**-7**	**-40**
Specifikation		
Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader byggnader	-339	-383
Uppskjuten skattefordran avseende temporär skillnad investering på främmande fastighet	332	343
Totalt	**-7**	**-40**

GRYNING

10. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023 Tkr	2022 Tkr
Förutbetalda kostnader	987	781
Förutbetald hyra	2 592	2 753
Upplupna intäkter	27 856	25 327
Totalt	**31 435**	**28 860**

11. Eget kapital

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ingående balans	78 973	73 176
Aktiekapital	10 000	10 000
Reservfond	16 166	16 166
Balanserat resultat	52 807	47 009
Omföring resultat föregående år	0	0
Årets resultat	14 233	5 797
Utgående balans	**93 206**	**78 973**

12. Obeskattade reserver

	2023 Tkr	2022 Tkr
Ackumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar över plan	0	239
Totalt	**0**	**239**

13. Avsättningar

	2023 Tkr	2022 Tkr
Kostnader hänförliga till år 2022		539
Uppskjuten skatteskuld	7	40
Totalt	**7**	**579**

GRYNING

14. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023 Tkr	2022 Tkr
Upplupna löner	4 301	3 746
Upplupna semesterlöner	6 153	5 973
Upplupna sociala avgifter	3 342	3 243
Upplupna pensionspålägg	11 851	12 331
Övriga upplupna kostnader	11 997	7 854
Förutbetalda intäkter	0	73
Totalt	**37 644**	**33 219**

15. Skatt på årets resultat

	2023 Tkr	2022 Tkr
Aktuell skatt	0	0
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	33	-1 330
Skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Summa redovisad skatt	33	-1 330
Redovisat resultat före skatt	**14 200**	**7 127**
Skatt beräknad enligt gällande skattesats	-2 925	-1 468
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-670	-118
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	7	0
Skatteeffekt av ej beaktade underskott	3 588	1 586
Justeringspost uppskjuten skatt	33	-1 330
Redovisad skattekostnad	**33**	**-1 330**
Genomsnittlig effektiv skattesats	**-0,2 %**	**19 %**

16. Uppskattningar och bedömningar

Inga väsentliga uppskattningar och bedömningar för år 2023 som har någon väsentlig effekt på nästa räkenskapsår har gjorts.

17. Väsentliga händelser efter utgången av 2023

Inga väsentliga händelser som påverkar bolagets resultat och ställning har skett efter utgången av 2023.

18. Ställda säkerheter

Det finns inga ställda säkerheter.

GRYNING

19. Förslag till vinstdisposition

Förslag till vinstdisposition
Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel (tkr):

	2023	2022
Balanserat resultat	52 807	47 009
Årets resultat	14 233	5 797
Totalt	67 040	52 807

Styrelsen föreslår att den ansamlade vinsten på 67 040 tkr överförs i ny räkning.

GRYNING

Göteborg 2024-03-07

Ylva Morén
Styrelseordförande

Ken Gunnesson
Styrelsens vice ordförande

Maria Standar
Styrelseledamot

Jerker Andersson Liljestrand
Styrelseledamot

Sofia Gärdsfors
Styrelseledamot

Birgitta Flärdh
Styrelseledamot

Rickard Olsson
Styrelseledamot

Katarina Ahlqvist
Vd

Vår revisionsberättelse har avgivits 2024-03-15

Ernst & Young AB
Anders Linusson
Auktoriserad revisor

Kommunernas Gryning – Det övergripande målet

Bilaga 1 – Sammanfattning hållbarhet

Grynings hållbarhetsområden	Risker/utmaningar – Så hanterar vi dem	Styrande dokument	Aktiviteter
Kommunernas förstahandsval Motverkande av korruption	**Risker** Minskade inköp från ägarkommunerna **Resultatindikatorer** • Uppföljning av försäljning och kontinuerliga försäljnings- och resultatprognosbedömningar • Kontinuerlig och systematiserad kommundialog • NKI (Nöjd Kund-Index)	Policy: Ekonomi och affärsetik	✓ Kommundialog i hela Gryning ✓ Digitala kostnadsfria frukostföreläsningar i angelägna ämnen ✓ Ekonomiska uppföljningar dagligen/månadsvis ✓ Mätning av NKI (Nöjd Kund-Index)
Klientnära verksamhet med kvalitet Miljö Mänskliga rättigheter Sociala förhållanden och personal Motverkande av korruption	**Risker** Allvarliga händelser med klienter Ökade antal tillbud och Lex Sarah-anmälningar Brist i efterlevnad av rutiner Negativ publicering i media Att nedanstående resultatindikatorer visar på otillfredsställande resultat eller att tillståndsmyndigheter påpekar brister i verksamheten **Resultatindikatorer** • Kund- och klientenkäter • IVO:s uppföljningar och övriga myndighetsbesiktningar • Årlig genomgång av styrande dokument • Grynings kvalitetsledningssystem skapar ramverket för kvalitetssäkerställande	Policyer: Ekonomi och affärsetik, Arbetsmiljö, Brandskydd, Fastighet och underhåll, IT och kommunikation, Kvalitet, Medarbetarskap, Miljö, Resor och fordon, Säkerhet	✓ Systematiskt kvalitetsarbete – löpande uppföljning och ständiga förbättringar av Grynings kvalitetsarbete ✓ Utvecklingsprojekt avseende genomförandeplaner i samverkan med FoU i Väst ✓ Kompetenshöjningsprojekt med medel från Omställningsfonden
Attraktiv arbetsplats Sociala förhållanden och personal Mänskliga rättigheter	**Risker** • Att Gryning inte uppfattas som en attraktiv arbetsgivare • Att antal tillbud och arbetsskador ökar • Att duktiga medarbetare väljer att lämna Gryning • Att personalomsättningen är otillfredsställande **Resultatindikatorer** • Årlig genomgång av rutiner • Medarbetarsamtal • Medarbetarenkät vartannat år, pulsmätningar vid behov • Medarbetarforum • Samverkan med fackliga organisationer inkl skyddskommitté	Policyer: Arbetsmiljö, Medarbetarskap och Villkor	✓ Medarbetardialog/enhet ✓ Gryning-introduktion bolagsövergripande ✓ Ledar- och medarbetarskapsutveckling ✓ Översyn av villkor ✓ Översyn rekryterings-processen ✓ Beakta resultaten i medarbetarenkäten ✓ Arbete med schema ✓ Intensifierad kommunikation till universitet och högskolor ✓ Utvecklingsdag för alla chefer kring Effektfullt ledarskap.
Uthållig ekonomi Motverkande av korruption	**Risker** Försämrad försäljning, ökade kostnader, ekonomisk förlust **Resultatindikatorer** • Riskvärdering och internkontroll (Cosomodellen) • Revisionsgranskning, externa institut • Krav och uppföljning vid upphandling • Kontroll av avtalstrohet	Policyer: Ekonomi och affärsetik, Fastigheter och underhåll	✓ Veckovis uppföljning av beläggning och försäljningsprognos ✓ Kostnadsåterhållsamhet i hela bolaget ✓ Månadsvis resultatuppföljning ✓ Bevakar och lämnar anbud i alla upphandlingar

Building a better
working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Gryning Vård AB, org.nr 556605 - 8201

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Gryning Vård AB för räkenskapsåret 2023 med undantag för hållbarhetsrapporten som är en del av förvaltningsberättelsen och på sidan 35 samt annan information på sidan 3. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 4-34 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Gryning Vård AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten i förvaltningsberättelsen under avsnitt 3 på sidorna 7-9 och på sidan 35. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Gryning Vård AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av VD förord på sida 3.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten.

Building a better
working world

Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Gryning Vård AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Gryning Vård AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten i förvaltningsberättelsen under avsnitt 3 på sidorna 7-9 och på sidan 35 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 15 mars 2024

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Fyllnadsval av ledamot i direktionen för Fyrbodals Kommunalförbund

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att under pågående mandatperiod till och med 31 december 2026 utse en ledamot i direktionen för Fyrbodals kommunalförbund efter Monica Hanson (S).

Yrkanden

Elliot Blixt, gruppledare för Socialdemokraterna, föreslår Sofia Andersson Dharsani (S) som ledamot. Som ersättare på platsen efter Sofia Andersson Dharsani föreslås Monica Hanson (S).

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på förslaget och finner att kommunfullmäktige bifaller detta.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige utser Sofia Andersson Dharsani (S) som ledamot och Monica Hanson (S) som ersättare.

Beslutet skickas till

Sofia Andersson Dharsani

Monica Hanson

Fyrbodals kommunalförbund

Förtroendemannaregistret

KF § 114 Dnr KSN 2024/664

Val av ny revisor till Fyrbodals kommunalförbund

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att nominera följande person till revisor i Fyrbodals kommunalförbund för mandatperioden 2023-2026:

Johanna Nilsson

Laxarby-Berg 6

666 92 Bengtsfors

Sammanfattning av ärende

Kommunfullmäktige beslutade 2024-06-19 § 103 att entlediga Lars-Göran Berg från samtliga uppdrag som revisor varför en ny revisor ska nomineras till Fyrbodals kommunalförbund.

Yrkande

Solveig Nettelbo (S) yrkar på att Johanna Nilsson nomineras till ny revisor i Fyrbodals kommunalförbund.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på Solveig Nettelbos (S) förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet skickas till

Vänersborgs kommunfullmäktige

Fyrbodals kommunalförbund

Johanna Nilsson

Förteckning av delegationsbeslut som är fattade t o m 2024-10-17

Datum	Diarie-nummer	Hänvisning till delegationsordningen: punkt	beskrivning	Ärende	Delegat
2024-09-16		3.1.1	Beslut om anställning, uppsägning, varsel, lön och andra förmåner för personal inom beslutad verksamhet och projekt	Projektledare, ändring av sysselsättningsgrad	ChReg
2024-09-27		3.1.1	Beslut om anställning, uppsägning, varsel, lön och andra förmåner för personal inom beslutad verksamhet och projekt	Processledare, ändring av sysselsättningsgrad	ChReg
2024-10-17		2.2.1	beslut avseende delregionala utvecklingsmedel)	2024 års utlysning av delregionala utvecklingsmedel (DRUM)	Au